

Regionfullmäktiges protokoll

Sammanträdet den 27 april 2022

§ 25-50

Henrik Berg, sekreterare

Justerat den 29 april 2022

Margareta Henricsson (SJVP), ordförande

Daniel Bergman (M), justerare

Glenn Berggård (V), justerare

Sammanträdet öppnas	3
Upprop	4
Val av två protokolljusterare.....	7
Fastställande av slutlig föredragningslista	8
Information från presidiet	9
Anmälan av motioner, interpellationer och frågor.....	10
Årsredovisning Region Norrbotten 2021	12
Revisionsberättelse Region Norrbotten 2021	19
Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2021	23
Patientnämndens årsrapport 2021	24
Kommunikationspolicy och visuell identitet	25
Ersättning till stödpersoner i samband med utbildningsdagar	27
Behandling av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021	29
Behandling av uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2021	32
Allmänmedicinska vårdplatser i primärvård.....	36
Motion 5-2021 om redovisning av screeningnärvaro som led i folkhälsöarbetet.....	41
Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering	43
Motion 9-2021 om förebyggande av frakturer hos osteoporospatienter.....	47
Motion 14-2021 om ett kärnkraftsvänligt Norrbotten.....	49
Motion 15-2021 om begreppen medborgare och kund.....	51
Motion om sex timmars arbetsdag	53
Motion 19-2021 om information till, och kommunikation med, nationella minoriteter.....	55
Avsägelse av uppdrag.....	58
Övriga val	59
Interpellations- och frågedebatt	61
Sammanträdet avslutas	62

§ 25

Sammanträdet öppnas

Regionfullmäktiges ordförande Margareta Henricsson (SJVP) förklarar sammanträdet öppnat kl. 10:13 den 27 april 2022. Sammanträdet genomförs i sessionsalen, Regionhuset i Luleå.

§ 26

Upprop

Följande ledamöter anmäler sig närvarande vid uppuppet:

Sjukvårdspartiet (27 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Kenneth Backgård	
Doris Messner	
Johnny Åström	
Maire Nyström	
Dan Ankarholm	
Ann-Sofie Henriksson	Heli Valjus Helin
Margareta Henricsson	
Ann-Christin Åström	
Lennart Ojanlatva	
Anders Bohm	
Erika Sjöo	
Bo Ek	
Jörgen Afvander	
Ole Lampinen	Anders Rönnqvist
Berit Vesterlund	Anna Scott
Terese Falk Carolin	
Stig Nordqvist	
Martin Åström	
Tomas Vedestig	
Margareta Dahlén	
Sead Maglic	
Tommy Krigsman	Sören Sidér
Malin Markström	Lena Hedman
Anne Stridsman	
Staffan Eriksson	
Christer Bergdahl	
Nicklas Johansson	

Socialdemokraterna (23 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Anders Öberg	
Elisabeth Lindberg	
Johannes Sundelin	
Helena Öhlund	
Lennart Åström	
Mashalla Mawlod Mohamed	Roland Nirlén

Socialdemokraterna forts. (23 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Bengt Westman	
Ia Uvberg	
Emmi-Lie Spegel	
Anita Gustavsson	
Jan Sydberg	
Eivor Olofsson	
Eivy Blomdahl	Sven Holmqvist
Carina Strömbäck	
Lennart Thörnlund	
Peter Sköld	Gerd Siverhall
Lennart Holm	
Ann Kristin Nilsson	Ann-Sofie Isaksson
Birgitta Siljelöv	
Maivor Johansson	
Anders Burman	
Anna-Carin Aaro	
Thor Viklund	

Moderata Samlingspartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Linda Frohm	
Marina Eriksson	Anders Josefsson
Monika Hedström	
Daniel Bergman	Henrik Wikström
Roland Nordin	
Birgit Meier Thunborg	

Vänsterpartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Glenn Berggård	
Sanna Berggren	Conny Sundkvist
Elisabeth Bramfeldt	
Maria Holmquist	
Christina Snell-Lumio	
Linda Jonsson	

Sverigedemokraterna (5 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Marianne Sandström	
Lage Hortlund	
Lars-Åke Vikström	
Leslie Bailey	Per Göransson
Kristina Karlsson	Susanne Ström

Centerpartiet (4 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Carola Lidén	Nils-Olov Lindfors
Sarah Karlsson	
Perarne Kerttu	
Majvor Sjölund	

Inkallade ej tjänstgörande ersättare

Parti	Ersättare
(SJVP)	Niclas Sjöo
	Ewa Åström
	Alice Videkull
	Bengt-Åke Strand
	Ulrika Lundmark
	Holger Videkull
(S)	Jonas Vikström
	Mats Abrahamsson
	Sara Akan
(V)	Gunnel Sandlund
	Kati Jääskeläinen
(SD)	Erik Hedberg

§ 27

Val av två protokolljusterare

Ledamöterna Daniel Bergman (M) och Glenn Berggård (V) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

Justeringen äger rum den 29 april 2022 kl. 13:00 i Regionhuset.

§ 28

**Fastställande av slutlig
föredragningslista**

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 29

Information från presidiet

Ordföranden informerar om dagordningen för sammanträdet, dess hållpunkter samt om fullmäktiges debattregler.

Glenn Berggård (V) efterfrågar redovisning över ej besvarade motioner. Redovisning kommer till fullmäktiges sammanträde i juni 2022.

§ 30

Anmälan av motioner, interpellationer och frågor

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att interpellationerna och frågorna får ställas.

Ärendet

Inkomna interpellationer:

- Interpellation 5-2022 om stomisjukvården i Norrbotten (Anders Öberg, S)
- Interpellation 6-2022 om framtiden för rehabavdelningen vid Kalix sjukhus och allmänmedicinska slutenvårdsplatser i östra Norrbotten (Lennart Åström, Carina Strömbäck S)

Regionfullmäktige beslutade den 23 februari att följande interpellationer fick ställas men att debatten flyttades fram till sammanträdet 27 april:

- Interpellation 27-2021 om nationella medel för arbete mot psykisk ohälsa (Johannes Sundelin och Elisabeth Lindberg, S)
- Interpellation 28-2021 om facklig samverkan inom Region Norrbottens verksamheter (Johannes Sundelin och Anders Öberg, S)
- Interpellation 1-2022 om insatser inom psykisk hälsa och självmordsprevention (Glenn Berggård, V)
- Interpellation 2-2022 om uppföljning av BB i Malmfälten (Johannes Sundelin, S)
- Interpellation 3-2022 om anställningsstopp inom Region Norrbotten (Johannes Sundelin, Anna-Carin Aaro och Anders Öberg, S)
- Interpellation 4-2022 om barnmorskors kompetens och arbetsmiljö (Linda Jonsson, V)

Inkomna frågor:

Regionfullmäktige beslutade den 23 februari att följande fråga fick ställas men att debatten flyttades fram till sammanträdet 27 april:

- Fråga 1-2022 om barn- och ungdomspsykiatri i Norrbotten (Carina Strömbäck, S)

Inkomna motioner:

- Motion 9-2022 om jämlika resekostnader för patienter (Marianne Sandström, SD)
- Motion 10-2022 om integrering av Energikontor Norrs verksamhet i Region Norrbotten (Glenn Berggård, V)
- Motion 11-2022 om inrättande av hälso- och sjukvårdsnämnd (Glenn Berggård, V)
- Motion 12-2022 om sommarlovskort (Glenn Berggård, V)

Beslut: interpellationerna, frågorna och motionerna får ställas.

§ 31

Årsredovisning Region Norrbotten 2021

Dnr 163-2022

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att

- 1 Godkänna årsredovisning Region Norrbotten 2021 med tillhörande bilagor.
- 2 Göra avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) med 878 mnkr.

Reservationer

Vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionen har ett mycket bra ekonomisk resultat för 2021. Resultatet för helåret uppgår till 1 693 mnkr. Av resultatet är 718 mnkr hänförligt till finansnetto på grund av ökat marknadsvärde av pensionsportföljen och är inte tillgängligt för att säkra verksamhet. Verksamhetens resultat uppgår till 975 mnkr. Trots coronapandemin och den stora påverkan som den haft på regionens verksamheter har den pågående omställningen gett en betydande effekt. Den uppskjutna vård, som är en effekt av att vård som inte är akut har fått skjutas på framtiden, kommer att hanteras de kommande åren. Tandvården har stora bemanningsproblem och särskilda åtgärder krävs för att komma tillrätta med bristsituationen.

Sammanfattning

Ekonomiska resultatet är positivt med 1 693 mnkr vilket är 637 mnkr bättre än budget.

Det finansiella målet att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämnning uppnås med god marginal.

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar att inget av de 6 strategiska målen helt har uppnåtts, fem har delvis uppnåtts och ett mål har inte uppnåtts. En samlad bedömning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten, med hänsyn taget till omständigheterna (coronapandemin), har en delvis god ekonomisk hushållning för 2021.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kenneth Backgård (SJVP), Anders Öberg (S), Linda Frohm (M), Majvor Sjölund (C), Marianne Sandström (SD), Lage Hortlund (SD), Johannes Sundelin (S), Elisabeth Lindberg (S), Nicklas Johansson (SJVP) och Anna-Carin Aaro (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Glenn Berggård (V) och Linda Jonsson (V) föreslår bifalla punkt 1 i regionstyrelsens förslag. Glenn Berggård föreslår en ändring i punkt 2 i regionstyrelsens förslag om att det egna kapitalet ska ökas med 878 mnkr.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag avseende punkt 1 under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag avseende punkt 2 mot Glenn Berggårds förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Region Norrbottens ekonomiska resultat är positivt med 1 693 mnkr vilket är 1 184 mnkr bättre än budget.

Verksamhetens resultat är 975 mnkr, vilket är 95 mnkr sämre än föregående år men 626 mnkr bättre än budget.

Verksamhetens resultat har belastats av engångskostnad för förändrade livslängdsantaganden i pensionsskultsberäkningen på 236 mnkr. Nettokostnaderna blir därför 5,4 procent högre än förra året. Nettokostnadsutvecklingen exkluderat engångskostnaden på 236 mnkr är dock låg (2,4 procent).

Under stor del av året har verksamheterna bedrivit covidvård och den planerade verksamheten har varit neddragen med minskade kostnader och förlorade intäkter som följd. Tillgänglighetsuppföljningen visar på långa väntetider inom flera områden.

I resultatet ingår covidrelaterade kostnadsersättningar från staten med totalt med totalt 669 mnkr, varav merkostnader för covid-verksamhet 2020 med 50 mnkr, merkostnader för covid-verksamhet och uppskjuten vård 2021 med 152 mnkr, kostnader vaccination samt smittspårning med 183 mnkr samt ersättning för PCR-tester, serologitester och snabbtester med 284 mnkr. Ersättning har också erhållits för ökade sjuklönekostnader med 25 mnkr.

Under året har Region Norrbotten fått en tillfällig förstärkning på 6,7 miljoner kronor av Statens kulturråd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för de regionala kulturverksamheterna. Staten har också gått in med särskilt riktade medel till kollektivtrafiken. Länstrafiken i Norrbotten ansökte om 19 miljoner kronor för perioden och beviljades 12,1 miljoner kronor.

Divisionerna redovisar ett positivt resultat på 110 mnkr vilket är 110 mnkr bättre än budget, vilket huvudsakligen förklaras med lägre kostnader för neddragen planerad verksamhet, färre anställda och kostnadsersättningar från staten.

Regiongemensamma verksamheter redovisar ett positivt resultat med 433 mnkr huvudsakligen hänförligt till kostnadsersättning från staten samt ej förbrukade medel för vårdval, primärvård och privata vårdgivare. Verksamheterna under regionala utvecklingsnämnden har ett underskott på 3 mnkr jämfört med budget vilket är hänförligt till överskott inom kulturverksamheterna och underskott för kollektivtrafiken.

Skatteintäkterna ökar som följd av en förbättrad skatteunderlagsprognos. Finansnettot uppgår till +718 mkr vilket är 558 mnkr bättre än budget och förklaras med ökning av pensionsportföljens marknadsvärde.

Balanskravsresultatet är 972 mnkr vilket i förhållande till skatter, generella statsbidrag och utjämning är 10,4 procent vilket innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på en procent.

Avsättning till resultatutjämningsreserv är möjlig att göra i årsbokslutet med 878 mnkr. Vid avsättning till resultatutjämningsreserv blir balanskravsresultatet 94 mnkr vilket i förhållande till skatter, generella statsbidrag och utjämning då uppgår till 1,0 procent.

Omställningen

Omställningen innebär att kostnadsminskningar och intäktsökningar om totalt 700 mnkr ska genomföras. Vid årets slut har 490 mnkr tagits hem varav 93 mnkr 2019, 235 mnkr år 2020 och 162 mnkr 2021. Under 2022 fortsätter arbetet med att få en ekonomi i balans i divisionerna, då utfallet i de ekonomiska handlingsplanerna 2021 är 88 mnkr lägre än planerat. Dessutom ska ytterligare budgetminskningar på 122 mnkr genomföras enligt beslut i strategiska planen. Dessa budgetminskningar är i huvudsak effektueringar av redan genomförda reduceringar av stab och stöd.

Bland annat har antalet anställda minskat med 536 personer sedan september 2019. Ny divisionsorganisation och en ny organisation för stab- och stödverksamheterna tagits i drift från den 1 maj 2021.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått och kontrollmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar att inget av de 6 strategiska målen helt har uppnåtts, 5 har delvis uppnåtts och ett mål har inte uppnåtts. Det finansiella målet att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning uppnås med god marginal. En samlad bedömning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten, med hänsyn taget till omständigheterna (coronapandemin), har en delvis god ekonomisk hushållning för 2021.

Samhälle

Ett livskraftigt län

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för året i betydelsen att planerade insatser är påbörjade men inte färdigställda. Besked om flera etableringar och investeringar i länet under 2021 bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad. Som ett exempel är arbetet med elnätsanalysen i samverkan med kommuner, myndigheter och energibolag vilket nu formaliseras och blir operativt framgent. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbottenbanan i samband med infrastrukturpropositionen och uppdrag till Trafikverket är gynnsamma för länet. Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer har genomförts med gott resultat. Påverkansarbetet fortlöper enligt plan.

Medborgare

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden. Utfallet för tredje tertialen 2021 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av coronapandemins omfattande påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Andelen patienter som får kontakt

med primärvården samma dag som kontakt sökts når inte målet. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården har ökat något. I Nationella patientenkäten mäts om patienter upplever att väntetider till besök/behandling är rimliga och om patienten upplever tillräcklig tillgång till den vård de behöver. Norrbotten når inte riktigt upp till samma nivå som riksgenomsnittet, men andelen positiva svar har ökat jämfört med 2019.

Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation har minskat under 2021. Målen för Norrbottens hälsosamtal nås inte under året. Förutsättningarna för hälsocentralerna att kunna genomföra hälsosamtal har varit olika under pandemin, sex regiondrivna hälsocentraler har nått målet om minst 30 procent genomförda hälsosamtal. Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning mäts för första gången i år och var 23 procent bland kvinnor och 29 procent bland män.

Inom området regional utveckling är pågående ett viktigt arbete med att ta fram en trafikarta för att optimera trafiken i länet är viktigt. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar tillgången till fysiskt kulturutbud. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för ökade digitala kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Verksamhet

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin bedöms ha haft en viss påverkan på måluppfyllelsen, men inte enbart negativt. Till exempel har andelen vårdbesök som sker digitalt ökat under pandemin, vilket är i linje med visionen om förflyttning mot öppnare vårdformer.

Personcentrerat förhållningssätt betyder att patienten är en aktiv och självklar partner. Här har en förbättring skett av andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit i framtagandet. Vissa mål uppfylls inom området en samordnad vård utifrån individens behov. Målet om en dokumenterad behandlingsstrategi vid palliativ vård uppnås inte och har försämrats. Inom området bästa tillgängliga kunskap har pandemin men även omställningsarbetet har påverkat möjligheten att arbeta med såväl gapanalyser och införande av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp.

Andelen patienter inom slutna somatiska vård som drabbats av en eller flera vårdskador har ökat 2020 jämfört med 2019. Det är en större andel kvinnor som drabbas av vårdskada jämfört med män. Vårdrelaterade infektioner (VRI) är det största skadeområdet, och trycksår är det näst största skadeområdet. Följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler är en viktig del i att förhindra VRI, smitta och smittspridning inom hälso- och sjukvården, inte minst i pandemitider.

Tidigare år har suicid varit den vanligaste vårdskadan som blivit föremål för en anmälan enligt lex Maria. Under 2021 har sju suicid och ett suicidförsök blivit föremål för utredning och anmälan enligt lex Maria. Att patienter faller och skadar sig inom slutenvården är en vanlig vårdskada i regionen. Både antalet fallskador och antalet lex Maria-anmälningar för fallskador har ökat under 2021 jämfört med 2020.

Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi har påbörjats.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för året. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare maa de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps.

Medarbetare

Hållbar kompetensförsörjning

Med anledning av pandemin har extraordinära insatser krävts för att kunna bedriva vård under 2021.

Personalomsättningen har ökat under året, både vad gäller externa avgångar samt pensionsavgångar. Antalet medarbetare har minskat med 152 tillsvidareanställda och 73 vikarier/tillfälligt anställda medarbetare. Antalet anställda uppgår nu till 6 757 personer.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med december 2021 är 0,5 procent högre jämfört med 2020. Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad har ökat från 6,9 procent 2020 till 8,1 procent 2021. Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal har ökat i jämförelse med 2020, och övertiden har ökat mest.

Regionens chefs- och ledarutveckling har varit pausad sedan 2020 i avvaktan på regionens omställning och den nya organisationsstrukturen. Utbildningsinsatser för medarbetare har varit begränsade på grund av pandemin och omställning.

Sjukfrånvaron, framförallt korttidsfrånvaron, sjunker i jämförelse med de pandemirelaterade höga nivåerna. Dock har långtidsfrånvaron under året legat på en konstant högre nivå. Det främsta skälet till långtidsfrånvaron i organisationen är psykisk ohälsa.

Andelen främjande och förebyggande insatser från Företagshälsan är 66 procent. Under året har individstödet ökat mest bland Företagshälsans tjänster, där stress och oro är anledningar till att medarbetare behöver stödinsatser. Efterfrågan har ökat vad gäller arbetslivsinriktad rehabilitering.

Då ingen medarbetarundersökning har genomförts under 2021 innebär det att flertalet av måtten i medarbetarperspektivet inte kunnat mätas.

Den samlade bedömningen är i och med ovanstående att det strategiska målet till stora delar inte är uppfyllt eller inte varit möjligt att mäta.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktigt hållbar ekonomi – delvis har uppnåtts.

Regionen redovisar ett mycket bra resultat för 2021. Resultatet överstiger det finansiella resultatmålet, trots belastningen med engångskostnader för en ökad pensionsavsättning beroende förändrat livslängdsåtagande med 236 mnkr. Resultatet är påverkat av pandemin och covid-19 vården samt av att

planerad verksamhet har varit neddragen under delar av året. Pandemirelaterade kostnadsersättningar från staten och ökningen av pensionsportföljens marknadsvärde har också bidragit väsentligt till resultatet. Resultatet har även påverkats av en bra utveckling av skatteintäkterna.

Ett starkt resultat innebär också att regionens soliditet har utvecklats positivt. Soliditeten är nu 16 procent med hela pensionsåtagandet medräknat. Regionen har målet att pensionsportföljen under året ska uppnå 58 procent konsolideringsgrad av pensionsåtagandet. För 2021 är konsolideringsgraden 69 procent och målet är således uppnått. Även likviditeten har stärkts under året.

Regionen arbetar mot en långsiktigt hållbar ekonomi. Omställningen för att minska kostnadsnivån med 700 mnkr har under året genomförts framgångsrikt men är ännu inte helt färdig. En förutsättning är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget redovisar ett positivt resultat för 2021, där kostnadsersättningar från staten och neddragen verksamhet bidragit, men det finns fortfarande verksamheter med betydande underliggande budgetunderskott. Kostnaderna för kollektivtrafiken ger underskott för året medan kulturinstitutionerna inte har kunnat bedriva ordinarie verksamhet vilket resulterat i ett överskott.

Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter även att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har också produktiviteten minskat. Det bedrivs ett omfattande arbete med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården vilket också förväntas ge ekonomisk effekt. Målet är att öka produktiviteten och att minska skillnaderna mot riket. Kostnaderna har fortsatt att minska under 2020 och 2021 som en följd av omställningen men också påverkats till följd av att planerad verksamhet minskats på grund av pandemin. Produktionen har dock ökat under 2021 jämfört med 2020 men är ännu en bit ifrån senaste normalåret 2019. Pandemins effekter på produktiviteten för helår 2021 är svåra att bedöma.

Regionen har beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022. Det underlättar ledning och styrning för att uppnå ökad produktivitet.

Uppföljning av Regionstyrelsens internkontrollplan 2021

Uppföljning av Regionstyrelsens internkontrollplan 2021 visar att egenkontroller och rutiner fungerar inom många av de kontrollerade områdena, men en rad åtgärdsförslag har också lyfts fram.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

I Strategiska planen har Region Norrbotten slagit fast att regionen ska arbeta med jämställdhetsintegrering som strategi och att detta ska integreras i all verksamhet vilket innebär att jämställdhet ska vara en integrerad del av styrsystemet.

I en övergripande bild av Region Norrbottens samlade verksamhet bör det tydligare skrivas ut på vilket sätt som regionen arbetat med jämställdhet. I denna årsredovisning för 2021 saknas det perspektivet i stor utsträckning. Att det inte framgår på vilka sätt som regionens verksamhet och resurser har kommit kvinnor och män till godo skapar otydlighet och osäkerhet över hur regionen når uppsatta mål om att säkerställa en jämställd – och jämlik hälsa för medborgarna, hur regionen uppnår målen om en mer jämställd styrning

samt att det inte framgår hur regionen säkerställer arbetet med att jämställdhetsintegrera de globala målen.

Detta innebär att det blir ottydligt om regionen prioriterar de åtgärder som krävs för att främja mer jämställda förutsättningar.

Att integrera ett jämställdhetsperspektiv i mål, budgetar och andra styrdokument säkerställer att gemensamma resurser fördelas rättvist och används på ett sätt som leder till ökad jämställdhet. Dessutom bidrar jämställdhetsintegrering till en mer effektiv och hållbar ekonomisk styrning. För att stärka arbetet med jämställdhetsintegrering bör regionen se till att all uppföljning där så är lämpligt bekönas och att olika uppföljningsrapporter har ett genomgående jämställdhetsperspektiv som passar syftet med respektive rapport. Årsredovisningen bör sedan sammanfatta och synliggöra resultatet av dessa uppföljningar.

Inför årsredovisning för 2022 bör jämställdhet integreras tidigt i processen och genomgående vara ett synligt och integrerat perspektiv.

Bilagor:

Årsredovisning Region Norrbotten 2021

Bilaga – Måluppfyllelse i perspektiv

Bilaga – Produktion, tillgänglighet och kostnadseffektiv verksamhet

Bilaga – Uppföljning av regionstyrelsens internkontrollplan 2021

Bilaga – Revisorernas skrivelse, granskning av årsredovisning 2021

Bilaga – Revisionsrapport granskning av årsredovisning 2021

Bilaga- Revisorernas skrivelse, granskning av god ekonomisk hushållning 2021

Bilaga – Revisionsrapport granskning av god ekonomisk redovisning

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

§ 32

Revisionsberättelse Region Norrbotten 2021

Dnr 576-2022

Regionfullmäktiges beslut

- 1 Regionfullmäktige beslutar att lägga revisionsberättelsen till handlingarna.
- 2 Regionfullmäktige beslutar att bevilja ansvarsfrihet för regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden, patientnämnden och fullmäktiges beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Ärendet

Regionfullmäktige ska enligt kommunallagen 5 kap 24 § besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras för föregående års verksamhet i styrelse, nämnd, beredningar och enskilda förtroendevalda i dessa organ.

Regionens revisorer har granskat den verksamhet som bedrivs i regionstyrelsen, patientnämnden, regionala utvecklingsnämnden och fullmäktiges beredningar och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivs i regionens bolag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisionen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Granskningen har gett det resultat som redovisas i revisorernas redogörelse och övriga till revisionsberättelsen bifogade bilagor.

Revisorerna tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen, patientnämnden, regionala utvecklingsnämnden och fullmäktiges beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ, samt att fullmäktige godkänner Region Norrbottens årsredovisning för 2021.

Ärendets behandling under sammanträdet

Regionrevisionens ordförande Birgitta Persson (S) föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om fullmäktiges ställning till revisionens bedömning avseende ansvarsfrihet för regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden, patientnämnden och fullmäktiges beredningar var för sig och finner att fullmäktige beslutar att bevilja ansvarsfrihet för samtliga organ samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Jäviga ledamöter

Följande ledamöter anmäler jäv:

Regionstyrelsen

Kenneth Backgård (SJVP)	Niklas Sjöo (SJVP)
Linda Frohm (M)	-

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 27 APRIL 2022

Dan Ankarholm (SJVP)	Ewa Åström (SJVP)
Doris Messner (SJVP)	Alice Videkull (SJVP)
Jonny Åström (SJVP)	Bengt-Åke Strand (SJVP)
Lennart Ojanlatva (SJVP)	Ulrika Lundmark (SJVP)
Glenn Berggård (V)	Erik Gräs (V)
Anders Öberg (S)	Jonas Vikström (S)
Elisabeth Lindberg (S)	Mats Abrahamsson (S)
Johannes Sundelin (S)	Sara Akan (S)
Lennart Åström (S)	-
Marianne Sandström (SD)	Erik Hedberg (SD)
Erika Sjöo (SJVP)	-
Sead Maglic (SJVP)	-
Monika Nordvall Hedström (M)	-
Majvor Sjölund (C)	-
Christina Snell Lumio (V)	-
Anna-Carin Aaro (S)	-
Jan Sydberg (S)	-
Ia Uvberg (S)	-
Thor Viklund (S)	-
Carina Strömbäck (S)	-
Lage Hortlund (SD)	-

Patientnämnden

Malin Markström (SJVP)	Niklas Sjöo (SJVP)
Lennart Thörlund (S)	Jonas Vikström (S)
Ia Uvberg (S)	Mats Abrahamsson (S)
Alice Videkull (SJVP)	Ewa Åström (SJVP)
Anders Burman (S)	Sara Akan (S)

Regionala utvecklingsnämnden

Tomas Vedestig (SJVP)	Bengt-Åke Strand (SJVP)
Doris Messner (SJVP)	Ewa Åström (SJVP)
Kenneth Backgård (SJVP)	Alice Videkull (SJVP)
Birgit Meier Thunborg (M)	-
Helena Öhlund (S)	Jonas Vikström (S)

Lennart Thörnlund (S)	Mats Abrahamsson (S)
Anita Gustavsson (S)	Sara Akan (S)
Lage Hortlund (SD)	Erik Hedberg (SD)
Niklas Sjöo (SJVP)	Ulrika Lundmark (SJVP)
Erika Sjöo (SJVP)	Holger Videkull (SJVP)
Martin Åström (SJVP)	-
Linda Jonsson (V)	Erik Gräas (V)
Bengt Westman (S)	-
Ann Kristin Nilsson (S)	-

Sjukvårdsberedningen

Erika Sjöo (SJVP)	Ewa Åström (SJVP)
Sarah Karlsson (C)	-
Ann-Christin Åström (SJVP)	Alice Videkull (SJVP)
Roland Nordin (M)	-
Eivor Olofsson (S)	Jonas Vikström (S)
Lennart Holm (S)	Mats Abrahamsson (S)
Majvor Johansson (S)	Sara Akan (S)
Jörgen Afvander (SJVP)	Holger Videkull (SJVP)
Terese Falk Carolin (SJVP)	Bengt-Åke Strand (SJVP)
Marina Eriksson (M)	-
Linda Jonsson (V)	Erik Gräas (V)
Anders Burman (S)	-
Ann Kristin Nilsson (S)	-
Peter Sköld (S)	-
Kristina Karlsson (SD)	Erik Hedberg (SD)

Uppdragsberedningen

Daniel Bergman (M)	-
Staffan Eriksson (SJVP)	Niklas Sjöo (SJVP)
Terese Falk Carolin (SJVP)	Ewa Åström (SJVP)
Jörgen Afvander (SJVP)	Alice Videkull (SJVP)
Majvor Sjölund (C)	-
Gunnel Sandlund (V)	-
Anna-Carin Aaro (S)	Jonas Vikström (S)

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 27 APRIL 2022

Bengt Westman (S)	Mats Abrahamsson (S)
Eivor Olofsson (S)	Sara Akan (S)
Marianne Sandström (SD)	Erik Hedberg (SD)
Christer Bergdahl (SJVP)	Ulrika Lundmark
Ole Lampinen (SJVP)	Holger Videkull (SJVP)
Bengt-Åke Strand (SJVP)	-
Perarne Kerttu (C)	-
Erik Grääs (V)	-
Carina Strömbäck (S)	-
Emmi-Lie Spegel (S)	-
Mashalla Mawlod Mohammed (S)	-

§ 33

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2021

Dnr 321-2022

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2021.

Sammanfattning

Av 11 kap kommunallagen följer att styrelsen, när den fått övriga nämnders redovisningar, ska upprätta en årsredovisning. Denna ska överlämnas till fullmäktige och revisorerna senast 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen ska godkännas av fullmäktige.

Ärendets behandling under sammanträdet

Tomas Vedestig (SJVP), Helena Öhlund (S), Linda Frohm (M) och Majvor Sjölund (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Regionfullmäktige behandlar ärende om Region Norrbottens årsredovisning 2021 vid sitt sammanträde den 27 april 2022. Regionala utvecklingsnämnden (2022-03-01 § 23) har godkänt sin årsrapport för år 2021. Nämndens årsrapport har beretts i regionstyrelsen den 30 mars 2022.

Bilagor

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2022-03-01
Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2021

§ 34

Patientnämndens årsrapport 2021

Dnr 322-2022

Regionfullmäktiges beslut

- 1 Regionfullmäktige beslutar att godkänna patientnämndens årsrapport 2021.
- 2 Regionfullmäktige beslutar att ge regionstyrelsen i uppdrag att i samarbete med regionstyrelsen återkomma med en analys och åtgärdsplan för de identifierade brister som redovisas i patientnämndens årsrapport 2021.

Sammanfattning

Av 11 kap kommunallagen följer att styrelsen, när den fått övriga nämnders redovisningar, ska upprätta en årsredovisning. Denna ska överlämnas till fullmäktige och revisorerna senast 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen ska godkännas av fullmäktige.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens beslut med tillägg av att ge regionstyrelsen i uppdrag att återkomma med en analys och åtgärdsplan för att åtgärda de identifierade brister som redovisas i patientnämndens årsrapport 2021.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden ställer Linda Frohms tillägg under proposition och finner att fullmäktige bifaller tillägget.

Ärendet

Regionfullmäktige behandlar ärende om Region Norrbottens årsredovisning 2021 vid sitt sammanträde den 27 april 2022. Patientnämnden (2022-02-17 § 13) har godkänt sin årsrapport för år 2021. Nämndens årsrapport har beretts i regionstyrelsen den 30 mars 2022.

Bilagor:

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Patientnämndens protokoll 2022-02-17

Patientnämndens årsrapport 2021

Notering: Bo Ek (SJVP) avbryter tjänstgöringen kl. 15:50 och ersätts av Niclas Sjöo (SJVP).

§ 35

Kommunikationspolicy och visuell identitet

Dnr 282-2022

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att fastställa ny kommunikationspolicy och visuell identitet för Region Norrbotten enligt bilaga.

Sammanfattning

Det behövs ett styrande dokument som fastställer Region Norrbottens huvudprinciper gällande kommunikation med både interna och externa målgrupper samtidigt som en tydlig visuell identitet förstärker bilden av regionen. De styrande dokument som finns idag är gamla, inte genomgående fastställda av politiken och täcker inte in regionens verksamhet på ett fullständigt sätt. Mot bakgrund av detta har ett samlat dokument som fastställer regionens kommunikationspolicy och visuella identitet utarbetats. Den tidigare policyn utgår därför.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbottens kommunikationsavdelning ansvarar för att stödja, utveckla och omvärldsbevaka regionens kommunikation och marknadsföring där regionens demokratiska roll och styrning är utgångspunkt. Norrbottningarna ska veta vad som gäller, vad som har beslutats och vad som är på gång. Motsvarande gäller för regionens anställda.

Det övergripande målet för kommunikationsavdelningen är att hjälpa verksamheterna att åstadkomma största möjliga verksamhetsnytta, genom att få dem att bättre kommunicera mål och uppdrag mot medborgare, intressenter och medarbetare. Som stöd i det arbetet behövs tydliga styrdokument som fastslår regionens övergripande målsättning gällande kommunikation.

Region Norrbotten saknar en politiskt fastställd informations- eller kommunikationspolicy. Det finns en policy för medieverksamheten som fastställdes av landstingsstyrelsen 2002, en grafisk profil beslutad 2009 av dåvarande informationschef samt en kriskommunikationsplan fastställd av regiondirektören 24 april 2019.

Om kommunikationspolicyn

Regionens kommunikation föreslås vila på nedanstående tre grundläggande principer:

Öppenhet

Regionens verksamhet omfattas av offentlighetsprincipen, med de inskränkningar som följer av Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Därför ska regionen sträva efter största möjliga öppenhet i sin dialog med medarbetare, medborgare och intressenter.

Saklighet

Regionen är en kunskapsorganisation där verksamheten vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet. Regionen är demokratiskt styrd vilket innebär att

medborgarna ska kunna lita på att de ges en allsidig bild när regionens verksamhet och uppdrag kommuniceras. Regionens målsättning är därför att alltid vara så saklig och heltäckande som möjligt, med ambition att synliggöra samtliga aspekter av en fråga.

Tillgänglighet

Den digitala utvecklingen har inneburit att samhället har fått ett nytt medielandskap som är tillgängligt för alla som kan använda det, dygnet runt året om. Det är också känt att alla inte kan, eller vill, använda dessa nya kanaler. Personer med funktionsvariation kan ha svårt att tillgodogöra sig information i digitala kanaler. Vidare har inte alla bosatta i Norrbotten svenska som förstaspråk. Dessutom finns en lagstiftning gällande nationella minoritetsspråk att ta hänsyn till. Därför måste regionen, i alla sammanhang, sträva efter största möjliga tillgänglighet vid all kommunikation.

Om regionens visuella identitet

Den visuella identiteten ska säkerställa att Region Norrbotten syns i alla sammanhang där regionen är avsändare, något som kan öka genomslagskraften. Den visuella kommunikationen ska vara tydlig, flexibel och anpassningsbar för olika kanaler, utan att ge avkall på regionens identitet. Mottagaren ska snabbt och enkelt kunna uppfatta att det är Region Norrbotten som står bakom ett budskap. Den visuella identiteten ger ett samlat grafiskt uttryck.

Med förslaget till ny visuell identitet säkerställs att regionens identitet fungerar både i tryck och digitalt. En visuell guide ger ett samlat grafiskt uttryck som hela organisationen kan arbeta efter. Det ger ett seriöst och professionellt intryck som stärker trovärdigheten.

Finansiering

Implementeringen av innehållet i kommunikationspolicyn och den visuella identiteten sker inom ramen för befintliga resurser.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms ha en positiv påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, eftersom policyn aktivt ska medverka till att regionen arbetar i linje med de nationella jämställdhetspolitiska målen.

Barnrättsperspektivet

En förutsättning för delaktighet är att få information. Barn måste/behöver få fullständig och målgruppsanpassad information i frågor som rör dem. Barn finns i många av regionens verksamheter; barn är patienter, anhörig, besökare och passagerare. Barn har olika behov och förutsättningar.

Barn med funktionsnedsättningar och barn tillhörande nationella minoriteter bör särskilt prioriteras i detta sammanhang. Detta eftersom personer med funktionsvariation kan ha svårt att tillgodogöra sig information i digitala kanaler samt att det finns en lagstiftning gällande nationella minoritetsspråk att ta hänsyn till.

Bilagor:

Kommunikationspolicy och visuell identitet

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

§ 36

Ersättning till stödpersoner i samband med utbildningsdagar

Dnr 313-2022

Regionfullmäktiges beslut

- 1 Regionfullmäktige beslutar att fastställa föreslagna ändringar gällande ersättningsregler för stödpersoner.
- 2 Ersättningen för stödpersoner i samband med utbildningsdagar är detsamma som för regionfullmäktiges ledamöter och ersättare vid utbildningstillfällena enligt arvodesreglementet för förtroendevalda i Region Norrbotten.

Sammanfattning

Patientnämnden har ett uppsatt mål att deltagarantalet på utbildningsdagar skall öka. Genom att utbetala en bestämd ersättning till stödpersoner som deltar vid utbildningsdagarna förutom reseersättning, ersättning av förlorad arbetsinkomst och betald logi vid behov av övernattning så kanske deltagandet på utbildningsdagarna skulle öka.

Ärendets behandling under sammanträdet

Malin Markström (SJVP) föreslår ett tillägg om att ersättningen för stödpersoner i samband med utbildningsdagar är detsamma som för regionfullmäktiges ledamöter och ersättare vid utbildningstillfällena enligt arvodesreglementet för förtroendevalda i Region Norrbotten.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden ställer Malin Markströms tillägg under proposition och finner att fullmäktige bifaller tillägget.

Ärendet

Patientnämndens utbildningsdagar för stödpersoner inom stödpersons-verksamheten, som sker två gånger per år, har haft ett lågt deltagande över tid. Under år 2021 i november genomfördes en endagars utbildning på prov. Enligt genomförd utvärdering så föll denna utbildningsdag väl ut. Dock var deltagandet 33 procent av totalt 46 stödpersoner. Patientnämnden har ett uppsatt mål att deltagarantalet skall öka.

I dag får stödpersonerna vid dessa utbildningsdagar milersättning för bil/betald resa, ersättning av förlorad arbetsinkomst och betald logi vid behov av övernattning.

Tidigare år har utbildningsdagarna varit förlagda över en helg (två dagar) två gånger per år. Uppslutningen har även där varit låg över tid. Ur ett bemannings- och ekonomiskt perspektiv så ser kansliet inte att denna form av utbildningsdagar kan fortsätta.

Genom att utbetala en bestämd ersättning till stödpersoner som deltar vid utbildningsdagarna förutom reseersättning, ersättning av förlorad arbetsinkomst och betald logi vid behov av övernattning så kanske deltagandet på utbildningsdagarna skulle öka.

Patientnämnden har 2022-02-17 § 12 föreslagit fullmäktige fastställa föreslagna ändringar gällande ersättningsregler för stödpersoner.

Regionstyrelsen har 2022-03-30 § 82 föreslagit fullmäktige fastställa föreslagna ändringar gällande ersättningsregler för stödpersoner.

Bilagor:

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Patientnämndens protokoll 2022-02-17

Regler för ersättning till stödpersoner

Protokollsutdrag skickas till:

Stabschef

§ 37

Behandling av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021

Dnr 1266-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Godkänna regionstyrelsens beredning av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021.
- 2 Genomförda uppdrag ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2023.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen har tagit del av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport och instämmer med de flesta av de slutsatser som lyfts fram i rapporten. Regionen behöver genomföra insatser som säkrar tillgången till ungdomsmottagningar som är jämlik och jämställd i länet. Ungdomar ska ha tillgång till en ungdomsmottagning oavsett bostadsort. I det sammanhanget är samverkan med länets kommuner en viktig faktor.

Sammanfattning

I sjukvårdsberedningens rapport sammanfattas behov av en jämlik tillgång till fullvärdig ungdomsmottagning i hela länet. Beredningen lyfter fram behovet av ökad kännedom om vilket stöd och vilken hjälp ungdomsmottagningarna kan erbjuda, utökad samverkan mellan huvudmännen, en översyn av samtliga ungdomsmottagningar samt tillgången till digitala lösningar.

Inom regionen pågår arbete i syfte att säkerställa en fortsatt positiv utveckling av länets ungdomsmottagningar. Ett antal åtgärder har identifierats som konkretiseras i förslag på uppdrag till regiondirektören. Genomförda åtgärder återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2023.

Ärendets behandling under sammanträdet

Erika Sjöo (SJVP) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade 2020-11-25 att ge sjukvårdsberedningen en förlängning av uppdraget att föra medborgardialog om uppdraget ”Vilka behov av stöd och hjälp av en ungdomsmottagning har barn och ungdomar i Norrbotten”. I sin verksamhetsrapport presenterar sjukvårdsberedningen fakta i ärendet och redovisar sina slutsatser.

De behov som beredningen identifierat sammanfattas i följande punkter:

- Det finns fortfarande ett stort behov av information och marknadsföring för att öka kännedom och kunskap om ungdomsmottagningar.

- Regionen och kommunerna som är ungdomsmottagningarnas huvudmän måste förstärka och utveckla samarbetet för fler ungdomsmottagningar. Hälso- och sjukvården ska vara jämlik för alla ungdomar i Norrbotten.
- Regionen och kommunerna måste utöka sin samverkan och se över sina avtal och rutiner. Detta för att kunna ta ett gemensamt ansvar för ungdomars hälsa i Norrbotten men även överbrygga hinder som till exempel tillgång till varandras journaler.
- Det finns ett behov av att samtliga ungdomsmottagningar i Norrbotten får en översyn. Det gäller allt ifrån placering, öppettider och kontaktvägar till utbudet på respektive mottagning för att kunna möta ungdomar på bästa sätt under trygga former.
- Det finns behov av att fysiska ungdomsmottagningar kompletteras med ett mer tillgängligt digitalt utbud, även om det för närvarande inte är praktiskt genomförbart i hela Norrbotten. Tillgång till en stabil uppkoppling är en förutsättning för att kunna nyttja digital teknik.
- Det behövs en förbättrad samverkan mellan ungdomsmottagningarna och skolorna för att nå alla elever och tillmötesgå deras behov.

Pågående arbeten

Förbättrad samverkan och översyn av ungdomsmottagningar

I samverkan mellan regionen och länets kommuner har en länsge-
mensamma strategin ska vara ett stöd för det långsiktiga arbetet med ledning, styrning och utveckling av vård, stöd och omsorg för en god psykisk hälsa för länets medborgare. I planen finns ekonomiska medel till ungdomsmottagningarna varav huvuddelen går till att stärka bemanningen vid befintliga mottagningar. För 2021-2022 erbjuds även utbildning i sexologi till samtliga anställda vid länets ungdomsmottagningar.

En ungdomsmottagning bedrivs i samverkan med länets kommuner där regionen svarar för barnmorske- och läkarinsatser och respektive kommun för kuratorsinsatser. Ungdomsmottagningen ska ha en ansvarig verksamhetschef från regionen. Det finns i dagsläget ojämlika förutsättningar för ungdomar gällande tillgång till mottagningarnas tjänster och möjlighet till tidiga insatser. Från slutet av mars 2022 finns en samordnare för ungdomsmottagningarna (och gynekologiska cellprovskontroller) i regionen. Samordnaren kommer tillsammans med representanter från division Nära och Norrbottens kommuner att leda ett arbete att se över länets ungdomsmottagningar för att säkerställa en jämlik vård i länet. Ett liknande uppdrag hade påbörjats innan pandemin men fick pausas, nu blir det en nystart på uppdraget i och med regionens omorganisation.

Enda möjligheten att dela journalinformation mellan huvudmännen är via Nationella patientöversikten (NPÖ). Majoriteten av länets kommuner levererar inte data till NPÖ vilket gör att det i dagsläget inte är möjligt.

Utökat digitalt utbud

Utveckling av digitala lösningar pågår och kommer snart att kunna erbjudas alla ungdomar i länet. Ung i Norr är en digital app som ger ungdomar möjlighet att få digital kontakt med ungdomsmottagningen, antingen via chatt eller ett videobesök. Digital ungdomsmottagning har framförallt använts i Piteå älvdal. För närvarande pågår arbete med att införa en digital lösning i Malmfälten. Målet är att konceptet ska finnas i hela länet.

Digitalen finns sedan februari 2020 som en digital ingång för norrbottningen. Den är inte knuten till länets ungdomsmottagningar men är ett enkelt sätt för ungdomar att få kontakt med primärvården framförallt via chatt men även via videobesök.

Uppdrag

Regionstyrelsen vill mot bakgrund av det redovisade lyfta fram följande åtgärder som viktiga att följa upp i relation till de behov som sjukvårdsberedningen identifierat. Följande genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2023.

- Ta fram digitala lösningar som kan erbjudas till alla ungdomar i länet oavsett var hen bor.
- Genomföra en översyn av ungdomsmottagningarna i länet. Arbetet ska ske i samverkan med länets kommuner.
- Genomföra informations- och marknadsföringsinsatser för att öka kunskapen om ungdomsmottagningar i länet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Genom att fortsätta utveckla ungdomsmottagningarna både fysiskt och digitalt förbättras möjligheten för alla ungdomar att få hjälp.

Barnrättslig reflektion

Alla barn och ungdomar i Norrbotten har rätt till bästa möjliga hälsa och vård på lika villkor. En digital ungdomsmottagning ersätter inte en fysisk mottagning utan ska ses som ett komplement som har en viktig roll bland annat för den sexuella hälsan. Att arbeta för en mer jämlik och jämställd tillgång till ungdomsmottagningar är en del av barnrättsarbetet.

Beslutsunderlag:

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Regionfullmäktiges protokoll 2020-11-25

Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

Divisionschef Nära

Divisionschef Länssjukvård 1

§ 38

Behandling av uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2021

Dnr 1267-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar återremittera ärendet för att förtydliga regionstyrelsens uppdrag till verksamheten.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden har tagit del av uppdragsberedningens verksamhetsrapport för 2021 och instämmer i beredningens rekommendationer. Regionen har ett ansvar att verka utifrån likställighetsprincipen gentemot den enskilde medborgaren (och övriga invånare), tillika ett ansvar för tillväxt och utveckling i länet. I samverkan med Norrbottens aktörer behöver regionen därför arbeta fokuserat, internt såväl som externt, för att möjliggöra digital delaktighet och ett digitalt innanförskap för alla invånare.

Sammanfattning

Uppdragsberedningen har för år 2021 haft uppdraget att föra medborgardialog om hur Region Norrbotten kan underlätta för invånare och aktörer att ta del av digitala tjänster i samhället. I sin analys har beredningen kommit fram till att aktörer och invånare i Norrbotten till största del upplever att digitaliseringen av samhället är till godo. Bristfällig infrastruktur för bredband och telefoni innebär dock ojämlika förutsättningar att ta del i den digitala utvecklingen i olika delar av länet. I tillägg saknas förutsättningar för digital delaktighet hos vissa individer och grupper i samhället, vilket bidrar till ett ofrivilligt utanförskap.

Ärendets behandling under sammanträdet

Daniel Bergman (M) föreslår återremittera ärendet för att förtydliga regionstyrelsens uppdrag till verksamheten.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Daniel Bergmans förslag om återremiss under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Behov

Regionfullmäktige beslutade 2020-11-25 § 202 att tilldela uppdragsberedningen uppdraget att föra medborgardialog runt frågan:

”Hur kan Region Norrbotten underlätta för medborgare och aktörer att ta del av digitala tjänster i samhället?”

Uppdragsberedningen redovisar i sin verksamhetsrapport fakta i ärendet och slutsatser om behov hos aktörer och invånare (medborgare och övriga

boende i länet). Dessa berör både regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden.

Identifierade behov:

- Stärka arbetet med att öka norrbottningarnas kunskaper om digitala verktyg.
- Ytterligare utöka samverkan mellan Region Norrbotten, civilsamhället, privata aktörer och tjänsteleverantörer för en god digital service till medborgarna.
- Intensifiera arbetet med att påverka byggandet av infrastruktur för bredband och telefoni i eftersatta områden i länet.
- Arbeta för att utbildningssatsningar tas fram om digital användarkunskap och riktas till äldre, personer med funktionsvariation och nyanlända.
- Fortsatt utveckling av regionens digitala tjänster framför allt riktat till personer med olika språk, personer med funktionsvariationer och nyanlända.

Pågående arbete

- **Stärka arbetet med att öka norrbottningarnas kunskaper om digitala verktyg.**

Enligt Bibliotekslagen (SFS 2013:801, § 7) ska bibliotek ”verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet”. Via Regionbiblioteket stödjer Region Norrbotten kommunernas folkbibliotek i detta uppdrag, genom att utbilda bibliotekspersonal i digitala grund- och fördjupningskunskaper inom områden som information-, analys-, medie- och säkerhetskunskap. Detta möjliggör en bredare kunskapsinhämtning för invånarna genom lärande och delaktighet bland annat inom kulturlivet i regionen.

Regionbiblioteket deltar vidare i projektet DigiBy, som stöds av Region Norrbotten, och strävar här efter att göra bokbussarna till en typ av mobila servicepunkter som, förutom digitala bibliotekstjänster, även ska kunna erbjuda digital handledning utifrån besökarens behov. Bokbussarna behöver bättre uppkoppling för att exempelvis möjliggöra myndighets- och bankärenden för den som saknar fullgott internet hemma.

Region Norrbotten ger också stöd till uppbyggnaden av så kallade DigidelCenter i kommunerna. Ett DigidelCenter är en fysiskt bemannad plats dit kommuninvånare kan vända sig för digital kompetensutveckling och för att få hjälp med digital samhällsservice eller prova ny teknik. Hittills har endast två av Norrbottens kommuner nyttjat projektstöd för att skapa DigidelCenter. Arbetet med att stötta kommunerna i denna utveckling fortgår och kommer att intensifieras under 2022.

- **Ytterligare utöka samverkan mellan Region Norrbotten, civilsamhället, privata aktörer och tjänsteleverantörer för en god digital service till medborgarna.**

Region Norrbotten har under det senaste året, i samverkan med tjänsteleverantörer, vidtagit åtgärder för att kunna erbjuda länets invånare ökad tillgänglighet till vården genom att erbjuda en digital ingång till vården. Digitalen ger norrbottningar kontakt med vården där de är, direkt i mobil, surfplatta eller dator. Den digitala vårdkontakten journalförs och går att komplettera med fysiskt besök när det behövs. Digitalen är sedan oktober 2021 lanserad för alla regiondrivna hälsocentraler i länet. Vidare så har tjänster utvecklats i samarbete med tjänsteleverantörer för att kunna förenkla och effektivisera patienternas besök i vården med hjälp av digitala självbetjäningstjänster för ankomstregistrering och betalning.

För att också göra det enklare för patienter att kunna genomföra ett besök utan att behöva resa långa sträckor så kan vi idag, som komplement till de videotjänster som sedan tidigare finns på länets hälsocentraler, erbjuda vårdbesök via video direkt till patienten. Patienten kan via en mobilapp delta i ett vårdbesök via video från hemmet, på arbetet, eller på annan plats. Regionen jobbar också aktivt för att påverka innehåll och användarvänlighet av de tjänster som Inera AB levererar via 1177.se.

Via projektstöd stöder Region Norrbotten civila aktörer att etablera servicepunkter på landsbygden där invånarna exempelvis kan ta del av samhällsinformation digitalt, erbjuds möjlighet att låna dator, eller kan sitta och arbeta. Region Norrbotten uppmuntrar sektorsöverskridande innovationssamarbeten som kan realisera den stora potential till utveckling som finns på detta område.

- **Intensifiera arbetet med att påverka byggandet av infrastruktur för bredband och telefoni i eftersatta områden i länet.**

Genom att medverka vid prioritering av stödområden inför PTS utlysningar av bredbandsmedel bidrar Region Norrbotten till att styra byggandet till eftersatta områden. Regionen medverkar även i projektet “#fulltäckning”, som drivs av Luleå tekniska universitet, där man arbetar med olika lösningar för att öka mobiltäckningen i områden där bredbandsutbyggnad inte är kommersiellt gångbar, eller ens möjlig, som i fjällvärlden och skärgården.

I den programperiod som precis inletts kommer Regionen även aktivt att medverka i, och ge riktning åt, investeringar i ortsammanbindande nät med hjälp av regionala utvecklingsmedel, så att dessa hamnar där de behövs mest.

- **Arbeta för att utbildningssatsningar tas fram om digital användarkunskap och riktas till äldre, personer med funktionsvariation och nyanlända.**

Vad gäller digitalt utbildningsmaterial finns ett relativt brett utbud redan tillgängligt via Länsstyrelserna, SVT, folkbiblioteken, och på olika plattformar på internet, i form av studiecirkel och filmer. Mycket av detta är utformat specifikt för de äldre, men är även användbart för andra grupper. Genom att stärka samarbetet med kommunerna och bättre informera om existerande resurser och det lärostöd som erbjuds via exempelvis folkbiblioteken, som beskrivet ovan, kan Region Norrbotten stimulera bättre nyttjande av existerande utbildningsresurser.

Uppmuntran och stöd för utbildningsåtgärder särskilt riktade till personer med funktionsvariation och nyanlända bör öka.

- **Fortsatt utveckling av regionens digitala tjänster framför allt riktat till personer med olika språk, personer med funktionsvariationer och nyanlända.**

Region Norrbotten genomför ett omfattande utvecklings- och förbättringsarbete av regionens externa webb, med fokus på förbättrad användbarhet i enlighet med tillgänglighetsdirektivet. Den moderniserade externa webben är planerad att introduceras under våren 2022.

Utöver regionens externa webb utvecklas löpande tjänster för att förenkla dialogen mellan invånarna och vården. I samband med att dessa tjänster utvecklas, avropas och introduceras, så skall alltid kravet på följsamhet mot tillgänglighetsdirektivet prioriteras.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Region Norrbottens arbete bedrivs med ett aktivt jämställdhetsperspektiv, i syfte att positivt påverka jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Regionfullmäktiges protokoll 2020-11-25

Uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 39

Allmänmedicinska vårdplatser i primärvård

Dnr 72-2022

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige fattar följande beslut:

1. Öka det totala antalet fastställda vårdplatser med upp till sex allmänmedicinska slutenvårdsplatser, tidigare benämnd obs-platser. Förändringen föreslås träda i kraft senast 15 september 2022.
2. Uppdra till regiondirektören att öppna upp till sex allmänmedicinska vårdplatser vid Haparanda hälsocentral. Den närmare utformningen av de allmänmedicinska vårdplatserna sker inom ramen för projektet ”Modellområdet Östra Norrbotten”.
3. Primärvårdens slutenvårdsuppdrag i fortsättning benämns som allmänmedicinsk slutenvård. Begreppet obs-platser utgår.
4. Av nationella medel i överenskommelsen God och nära vård anvisa 3,2 mnkr för finansiering av upp till sex allmänmedicinska vårdplatser vid Haparanda hälsocentral år 2022. Från och med 2023 upparbetas finansiering i regionstyrelsens strategiska plan.
5. Ge regiondirektören i uppdrag att utreda återöppnade av allmänmedicinska slutenvårdsplatser vid Arjeplogs hälsocentral och redovisa resultatet av utredningen till regionstyrelsen den 11 maj 2022.

Reservationer

Socialdemokraternas ledamöter (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Helena Öhlunds förslag.

Särskilt yttrande

Från Anders Öberg (S):

”Socialdemokraterna yrkande att även ge regiondirektören i uppdrag att utreda öppnade av allmänmedicinska slutenvårdsplatser vid Älvsbyns hälsocentral och redovisa resultatet av utredningen till regionstyrelsen den 11 maj 2022.

Utifrån likvärdighetsprincipen och Norrbottningarnas tillgång till nära vård och sjukvård ser vi det angeläget att verksamheten får ett uppdrag att undersöka behov och förutsättningarna för att även öppna allmänmedicinska vårdplatser på fler kommuner som idag inte har ett sjukhus eller OBS platser”.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

I regionstyrelsens strategiska plan för 2022-2024 beskrivs den med länets kommuner gemensamma målbilden för nära vård och omsorg. För att regionen ska kunna möta behov och förväntningar också i framtiden behöver viktiga steg tas redan idag. En viktig del i omställningen mot en god och nära vård är bland annat att utöka primärvårdens uppdrag i slutenvård för patienter med de mest omfattande vårdbehoven.

Sammanfattning

Allmänmedicinska slutenvårdsplatser avser somatisk slutenvård vid hälsocentraler i glesbygd för vård av vissa geriatriska patienter. Om planen för ombyggnation av hälsocentralen i Haparanda revideras kan sex vårdplatser öppnas senast 15 september 2022. Arbetet föreslås finansieras med 3,2 mnkr via nationella medel för omställning till god och nära vård. Årlig driftkostnad från och med 2023 beräknas till 10,9 mnkr exklusive intäkter för utskrivningsklara och kostnader för lokalhyra/städ. Öppnandet av allmänmedicinsk slutenvård vid Arjeplogs hälsocentral utreds och redovisas till regionstyrelsen i maj 2022.

Regionfullmäktige beslutade den 23 februari 2022 att återremittera ärendet för att klargöra vilken koppling förslaget har till strategin och handlingsplanen för Nära vård samt beskriva effekterna av allmänmedicinska vårdplatser för sjukhusens slutenvårdsplatser, effekterna för den kommunala hälso- och sjukvården, hur i så fall resurser ska omfördelas samt hur allmänmedicinska vårdplatser långsiktigt kan bemannas och finansieras.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) föreslår i första hand återremittera ärendet och i andra hand avslå ärendet.

Kenneth Backgård (SJVP), Tomas Vestedig (SJVP), Marianne Sandström (SD), Linda Frohm (M), Anders Öberg (S) och Carina Strömbäck (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Helena Öhlund (S) föreslår ett tillägg om att ge regiondirektören i uppdrag att utreda återöppnande av allmänmedicinska slutenvårdsplatser vid Älvsbyns hälsocentral och redovisa resultatet av utredningen till regionstyrelsen den 11 maj 2022.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Glenn Berggårds förslag om återremiss under proposition och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Glenn Berggårds avslagsförslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer Helena Öhlunds tillägg under proposition och finner att fullmäktige avslår tillägget.

Omröstning begärs och genomförs där en ja-röst innebär avslå Helena Öhlunds tillägg och en nej-röst innebär bifalla tillägget.

Efter genomförd omröstning konstaterar ordföranden att 42 ja-röster och 23 nej-röster lämnats, att 5 ledamöter avstått från att rösta och att fullmäktige därmed beslutat avslå tillägget.

För omröstningsdetaljer, se Bilaga 1.

Ärendet

Bakgrund

Regionen tillsammans med Norrbottens kommuner har tagit fram en gemensam målbild ur medborgarperspektiv för omställningen mot God och Nära vård. Målbilden ligger till grund för kommande strategi och handlingsplan. För att uppnå målbilden om ökad tillgänglighet, samordning, delaktighet och kontinuitet behöver vården komma närmare patienten vilket kräver en omställning i hela vårdkedjan. År 2019 genomfördes en konsekvensanalys av

vårdens innehåll avseende somatiska vårdplatser inkluderat vårdplatser vid hälsocentralerna. Av utredningen framkom att slutenvård på hälsocentralerna fyllde en viktig funktion i glesbygd.

Som ett led i omställningen mot nära vård i glesbygd beslutade styrgrupp Nära vård - Modellområde Östra Norrbotten den 27 januari 2022, att ställa sig bakom förslaget om inrättande av allmänmedicinska slutenvårdsplatser i Haparanda. I styrgruppen deltar regionråd, regiondirektör, programansvarig Nära vård, divisionschef Nära och divisionschef Läns1 samt kommun-direktörer från Haparanda, Kalix, Överkalix och Övertorneå kommuner. Utvecklingsarbetet omfattar även Kalix sjukhus och övriga kommuner i Östra Norrbotten.

Allmänmedicinska slutenvårdsplatser

Vårdbehov som kan tillgodoses på allmänmedicinska slutenvårdsplatser är till exempel:

- Vård av patienter som efter läkarbedömning kan behandlas på allmänmedicinsk slutenvårdsplats utan avkall på patientsäkerhet eller om en transport till sjukhus vore mer till skada än till nytta för patienten.
- Vård av patienter med behov av fortsatt rehabilitering efter vård på sjukhus. Patienterna får därmed kortare vårdtid på sjukhus och rehabilitering närmare hemmet.
- Patienter som varit inskrivna på sjukhus kan avsluta vårdtiden närmare sin hemort.
- Vård i livets slutskede när vårdinsatsen inte kan tillgodoses i hemmet.

Allmänmedicinska slutenvårdsplatser innebär att patienten under vissa omständigheter kan få sitt vårdbehov tillgodosett närmare sin bostad och sina anhöriga utan avkall på patientsäkerhet. Det är ett verktyg för allmänläkarna som till viss del avlastar sjukhusen. Allmänmedicinska vårdplatser med stöd av avancerad klinisk sjuksköterska (AKS) utgör en viktig del av vårdkedjan och leder till fördjupad samverkan med internmedicin och kommunerna bland annat via digitala lösningar.

Antalet nuvarande fastställda slutenvårdsplatser på hälsocentral är sex i Arvidsjaur, fem i Jokkmokk, sex i Pajala, sju i Övertorneå och sex i Överkalix. Sedan 2018 är vårdplatserna i Arjeplog tillfälligt stängda. Patienter från Arjeplog som är i behov av slutenvård hänvisas i första hand till Arvidsjaur hälsocentral. Vårdplatserna bemannas dygnet runt av sjuksköterskor och undersköterskor och rondas av läkare dagtid. Arvidsjaur hälsocentral har läkare i beredskap på kvällar och helger och de övriga har läkarmedverkan under icke kontorstid på respektive länsdelssjukhus där jourhavande läkare finns tillgänglig via digital teknik.

För att allmänmedicinska slutenvårdsplatser i primärvård ska vara till nytta för patienten fordras kontinuitet i omvårdnadsarbetet framförallt av legitimerade sjuksköterskor. En bidragande orsak till att platserna tillfälligt stängdes i Arjeplog var att de i huvudsak bemannades av veckovis roterande inhyrda sjuksköterskor. Övriga allmänmedicinska slutenvårdsplatser i länet bemannas av tillsvidareanställda sjuksköterskor.

Allmänmedicinska slutenvårdsplatser Haparanda hälsocentral

I första hand föreslås öppnande av allmänmedicinska slutenvårdsplatser vid Haparanda hälsocentral. Mot bakgrund av pågående ombyggnation av hälsocentralen är det angeläget med ett skyndsamt ställningstagande för att inte riskera merkostnader för ombyggnation.

Möjligheten till bemanning i kombination med lokalernas utformning tyder på att sex vårdplatser kan öppnas senast den 15 september 2022. Arbetet genomförs i samarbete med medicin- och rehabiliteringskliniken vid Kalix sjukhus och inom ramen för projektet Modellområdet Östra Norrbotten. Förutom att projektet möjliggör nya samverkansformer mellan regionen och kommunerna innebär det även möjlighet till extern finansiering år 2022 via nationella medel för god och nära vård. Från och med år 2023 upparbetas finansieringen i regionstyrelsens strategiska plan.

Förslagets koppling till strategin och handlingsplanen för Nära vård

Utifrån strategin och kommande handlingsplan för Nära vård innebär inrättande av allmänmedicinska vårdplatser att vården och kvalificerade vårdinsatser på ett konkret och påtagligt sätt kommer närmare patienten. På så sätt ges bättre förutsättningar för ett arbetssätt som utgår från patientens behov och gemensam planering av insatser efter utskrivning. Inrättande av allmänmedicinsk slutenvård innebär en förstärkt primärvård, vilket är en delförutsättning för att primärvården ska utgöra basen i den svenska hälso- och sjukvården.

Effekter av allmänmedicinska vårdplatser för slutenvård på sjukhus

Regionen har för närvarande svårt att upprätthålla ett tillräckligt antal vårdplatser i länet. Inrättandet av allmänmedicinska vårdplatser på en hälsocentral innebär en ökning av antalet vårdplatser i det berörda sjukhusområdet. Det underlättar för sjukhusen att långsiktigt och hållbart hålla fler vårdplatser öppna än vad som annars hade varit fallet. Det innebär inte att personalresurser omfördelas mellan sjukhusen och hälsocentralen. För att ge bästa möjliga mervärde för patienten kommer läkare på medicin- och rehabiliteringskliniken, Kalix sjukhus att samarbeta med läkare på Haparanda hälsocentral bland annat vid rondning eller konsultation.

Effekter för den kommunala hälso- och sjukvården

Förändrade arbetssätt som utgår från patientens fokus, tidig planering av insatser efter utskrivning från sjukhus och samplanering i hemmet har skapat bättre flöden och förutsättningar för en säker och anpassad vård och omsorg. Den viktigaste positiva konsekvensen av allmänmedicinska slutenvårdsplatser är för den enskilde patienten som får hela eller delar av sitt vårdbehov tillgodosett närmare hemmet. Kontakten mellan anhöriga och patient underlättas, arbetssättet kan anpassas till patientens behov och vårdgivarnas möjlighet till planering i dialog med patienten ökar. Införandet av nya arbetssätt säkerställer ett omhändertagande så nära patienten som möjligt och minskar behovet av oplanerad, akut vård och ambulanstransporter. Effekterna för den primärkommunala hälso- och sjukvården bedöms därför vara enbart positiva då en geografisk närhet underlättar vid all samverkan. Nära samverkan mellan kommunen och regionen gör att mindre resurser krävs för att ge den vård och omsorg som behövs.

Långsiktig bemanning och finansiering av allmänmedicinska vårdplatser

Allmänmedicinska vårdplatser bemannas med den övriga verksamheten vid hälsocentralen. En totalt sett ökad bemanning vid hälsocentralen underlättar en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning. På sikt bedömer verksamheten att inrättande av allmänmedicinska vårdplatser ökar möjligheten att långsiktigt och hållbart bemanna hela verksamheten vid Haparanda hälsocentral. Vad gäller läkarförsörjningen är bedömningen att det anses som positivt med ytterligare en behandlingsform inom primärvården som möjliggör slutenvård för en tids observation.

Allmänmedicinska slutenvårdsplatser Arjeplogs hälsocentral

I andra hand föreslås återöppnande av allmänmedicinsk slutenvård vid Arjeplogs hälsocentral. Ett nära samarbete med kommunala verksamheter är en förutsättning och processarbetet inför uppstart kommer att genomföras gemensamt med Arjeplogs kommun. Budget för två fastställda vårdplatser kvarstår sedan 2018 då regionen beslutade att tillfälligt stänga vårdplatserna. Istället beslutades att använda budgetutrymmet till finansiering av läkare i beredskap dygnet runt i Arjeplog. Ett förslag till återöppnande av allmänmedicinsk slutenvård i Arjeplog redovisas till regionstyrelsens sammanträde i maj 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Årlig driftkostnad för sex allmänmedicinska vårdplatser vid Haparanda hälsocentral beräknas till 10,9 mnkr exklusive intäkter för utskrivningsklara och kostnader för lokalhyra/städ. Om verksamheten startar den 15 september bedöms kostnaden för 2022 att uppgå till 3,2 mnkr. Regionstyrelsen anvisar om möjligheten att ansöka om nationella medel för år 2022.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Regionfullmäktiges protokoll 2022-02-27

Regionstyrelsens protokoll 2022-02-09

Protokoll styrgrupp Nära vård, mars 2022

Protokoll styrgrupp Nära vård, januari 2022

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

Divisionschefer

Notering:

Maria Holmquist (V) avbryter tjänstgöringen kl. 17:15 och ersätts av Erik Gräas (V).

§ 40

Motion 5-2021 om redovisning av screeningnärvaro som led i folkhälsoarbetet

Dnr 818-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att avslå motionen.

Reservationer

Vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Att ändra rutinerna för datauttag i befintliga system skulle innebära en arbetsinsats som inte bedöms rimlig då ett nytt vårdinformationsstöd (FVIS) är under uppbyggnad och förväntas vara i drift 2024. Regionen anser att det är viktigt med en jämlik och jämställd hälso- och sjukvård och därför bör det säkerställas att verksamheter kan följas upp på geografi, kön och ålder. FVIS kommer att erbjuda helt andra möjligheter till utdata än nuvarande systemstöd gör men det är ännu inte möjligt för regionen att på detaljnivå utreda hur sådan statistik skulle kunna se ut.

Sammanfattning

Glenn Berggård (V) föreslår att Region Norrbotten ska följa upp och redovisa screeningverksamheten på kommunnivå, över tid, göra en analys av resultatet och till sist vidta åtgärder för att skapa en mer likvärdig utveckling av befolkningens hälsa. Motionären yrkar på att regionfullmäktige ska besluta att:

- Region Norrbotten skall följa upp deltagande i screeningverksamheten bland invånarna från de olika kommunerna.
- Redovisa kommunuppdelat deltagande, avanmält deltagande samt också uteblivit deltagande från bokad tid i screeningsverksamheterna årligen från 2015 och framåt samt
- Analysera och vidta åtgärder som kan bidra till mer jämlikt deltagande från invånarna från alla kommuner i screeningverksamheterna.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) föreslår bifalla motionen.

Kenneth Backgård (SJVP) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Glenn Berggårds förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Vänsterpartiet anför att de olika screeningprogrammen som Region Norrbotten är delaktig i utgör ett led i arbetet med att förebygga sjukdom och främja hälsa. Deltagandet i de olika screeningprogrammen ser olika ut i länets kommuner men det redovisas inte, följs inte upp och kan följaktligen inte bidra till att folkhälsan utvecklas på ett likvärdigt sätt över länet.

Registrering av screeningverksamhet i dag

Idag redovisas antal inbjudna, antal screenade och täckningsgrad på kön och på verksamhetsområdesnivå. Vad som i slutändan redovisas beror på vad som inledningsvis registreras och hur det görs. Registreringen av screeninginsatser sker inom olika hälso-och sjukvårdsdivisioner och i olika system och databaser som inte kommunicerar med varandra. Inte sällan görs de regionala sammanställningarna manuellt och berör många personer och led i verksamheten. Att ändra rutinerna för datauttag i befintliga system skulle innebära en stor arbetsinsats som inte bedöms rimlig då en ny vårdinformationsmiljö är under uppbyggnad och förväntas vara i drift 2024. Det nya systemet har arbetsnamnet FVIS och kommer ersätta VAS och ge ett grundläggande stöd för vårdokumentation, vårdadministration, vårdplanering, osv

Bilagor

Motion 5-2021 om årlig redovisning av deltagande i screeningnärvaro som led i folkhälsoarbetet

Protokollsutdrag skickas till

IT/MT-direktör

Divisionschef Länssjukvård 2

§ 41

Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering

Dnr 821-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservationer

Socialdemokraternas och vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regional fysisk planering är ett viktigt verktyg för hållbar regional utveckling och för tidiga dialoger mellan kommuner och regionala planeringsaktörer om viktiga strategiska utvecklingsfrågor. Dessa behöver dock inte ske inom ramen för plan- och bygglagen (PBL). Region Norrbottens har påbörjat arbetet med att utveckla sin roll i den regionala fysiska planeringen genom framtagande av Strukturbild Norrbotten som pågår 2020-2023. Under processens gång kommer frågan om hur förankring, möjligheter och behov i länet av framtida regional fysisk planering inom PBL att undersökas.

Sammanfattning

Mot bakgrund av de omfattande planerade investeringarna i olika delar av Norrbotten och även i angränsande kommuner i Västerbotten, anser Glenn Berggård (V) att regional fysisk planering behöver införas även i Norrbotten. Han förslår därför i en motion att regionfullmäktige ska besluta att:

- Region Norrbotten påbörjar arbetet att genomföra regional fysisk planering enligt PBL.
- Inriktningen på arbetet ska vara att bidra till ett mer jämlikt och jämställt Norrbotten.
- Regionplanen ska innehålla ett bostadsmål i den regionala bostadsplaneringen som anger hur många bostäder, varav minst hälften hyresrätter, som behöver byggas i Norrbotten, och byggandet ska därefter fördelas på kommunerna i Norrbotten.
- Hos riksdag och regering efterfråga finansieringsstöd för hyresrättsproduktion i delar av länet med bristande bostadsmarknad.

Regionala utvecklingsnämnden har 2022-02-01 § 14 föreslagit fullmäktige avslå motionen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V), Anders Öberg (S) och Johannes Sundelin (S) föreslår bifalla motionen.

Majvor Sjölund (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Glenn Berggårds förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Omröstning begärs och genomförs, där en ja-röst innebär bifalla regionstyrelsens förslag och en nej-röst innebär bifalla motionen.

Efter genomförd omröstning konstaterar ordföranden att 42 ja-röster och 28 nej-röster lämnats, och att fullmäktige därmed beslutat bifalla regionstyrelsens förslag.

För omröstningsdetaljer, se Bilaga 2.

Ärendet

Bakgrund

Enligt motionären förändrades Plan- och bygglagen (PBL) den 1 januari 2019, till att medge att regionerna kan bedriva regional fysisk planering.

Enligt Glenn Berggård tar de olika kommunerna i Norrbotten olika ansvar för bostadsförsörjningen och de nu omfattande investeringsbehoven kan behöva följas av en samordning avseende bostadsförsörjningen. I den regionala fysiska planeringen anser han därför att det bör identifieras ”bindande” bostadsmål fördelat på kommunerna.

Om regional fysisk planering och regional utvecklingsplanering

Det går att bedriva regional fysisk planering både inom och utanför plan- och bygglagen (PBL). Om regional fysisk planering sker inom PBL så benämns det regionplanering och utanför PBL kallas det regional utvecklingsplanering. Regionplanering berör några få regioner medan alla län ska arbeta med regional utvecklingsplanering.

I dagsläget är det två regioner i Sverige bedriver regional fysisk planering enligt PBL. Dessa regioner ansvarar då för att upprätta en regionplan. Processen att ta fram en regionplan enligt PBL är liknande som för att ta fram en kommunal översiktsplan. För att bli regionplaneupprättare krävs att regionen lämnar in en begäran om detta till finansdepartementet. Det är viktigt med ett förankringsarbete mot kommunerna i länet då regionen måste ha stöd av en majoritet av länets kommuner i frågan. Utöver detta måste regionen inom organisationen ha kapacitet att ta på sig ansvaret. Regionplanering handlar om att på en övergripande nivå planera och utreda frågor av regional betydelse som berör fler än en kommun. Syftet med regional fysisk planering är att den ska underlätta för den kommunala planeringen och övriga regionala planeringar. En regionplan är inte bindande utan ska fungera vägledande för kommunernas planering och fungera som ett beslutsunderlag. Det är därför inte möjligt att, som motionären föreslår, ange bindande mål för det kommunala bostadsbyggandet. Bostadsförsörjningen ansvarar kommunerna för enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383).

Det finns goda möjligheter för samverkan kring regional planering, så kallad regional utvecklingsplanering, utan att göra det med regional fysisk planering enligt Plan- och bygglagen. Regional utvecklingsplanering styrs av flera lagar och förordningar och resulterar i olika planer, strategier och program.

Av dessa är det främst regional utvecklingsstrategi, länsplan för regional transportinfrastruktur och regionala trafikförsörjningsprogram som har koppling till fysisk planering. Andra exempel på regional utvecklingsplanering är att arbeta med regionala strukturbilder och att ta fram olika typer av rumsliga analyser av mellankommunala och regionala frågor.

Pågående arbete

I den regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten anges fysisk planering på kommunal och regional nivå som ett prioriterat område. Syftet är att lyfta strategiska samhällplaneringsfrågor i ett större regionalt perspektiv och över kommungränser för att tillsammans hitta fler samordningseffekter och smartare prioriteringar.

Att regionen borde ha uppdrag och mandat att ta ansvar för den regionala har beslutat om (RS 2019-02-27, § 69)

Som ett led i detta arbete har den regionala utvecklingsdirektören fått i uppdrag att undersöka möjligheterna för att få uppdrag inom regional fysisk planering (beslut i RUN 2019-02-26, § 24)

Regionala utvecklingsnämnden har i sitt svar till finansdepartementet (Dnr 00506-2019) rörande *En ny regional planering* påtalat att Norrbotten har behov av regional samordning av planeringsfrågor. Behovet är första hand att skapa samordningsplattformar för dialog om viktiga mellankommunala och mellanregionala planeringsfrågor. I en möjlig förlängning, när och om det finns stöd för det i länets kommuner, kan Region Norrbotten komma att söka att upprätta regionplan enligt Plan- och bygglagen (PBL).

Region Norrbotten arbetar för närvarande med regional utvecklingsplanering och med att utveckla sin roll i den regionala planeringen genom att ta fram strukturbilder är en del i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategins insatsområde Hög livskvalité i attraktiva livsmiljöer.

I processen för framtagandet av *Strukturbild Norrbotten* ingår att skapa samordningstillfällen och mötesplatser för samplanering mellan de regionala och kommunala planeringsaktörerna. Inför arbetet med strukturbilder har Region Norrbotten tagit fram en vägledning för samverkan inom regional planering.

Strukturbild Norrbotten ska koppla samman den regionala utvecklingsstrategin med kommunernas översiktsplaner och har även som syfte att höja regionens kapacitet och förmågor som regionalt utvecklingsansvarig inom fysisk planering. Ett exempel på kunskapsunderlag som har tagits fram är Regional elnätsanalys och Hållbarhetsanalys av regional transportplanering. Inom regeringsuppdraget *Hållbar regional utveckling* fördjupas underlagen till strukturbilden med ett förstärkt hållbarhetsperspektiv. Exempel på aktiviteter som pågår är bland annat sociala hållbarhetsanalyser av den regionala transportplaneringen och insatser för hälsofrämjande samhällsplanering hos regionala och kommunala aktörer.

Sammanfattat så är regional fysisk planering ett viktigt verktyg för hållbar regional utveckling och för tidiga dialoger mellan kommuner och regionala planeringsaktörer om viktiga strategiska utvecklings- och markanvändningsfrågor oavsett om den sker inom eller utom PBL. Detta blir särskilt viktigt i

det läge länet nu befinner sig i med en stark utveckling. Beslut om regional fysisk planering enligt PBL måste föregås av noggranna utredningar och drivas av ett behov från kommunerna av regional samordning av vissa planeringsfrågor som gynnas av ett regionalt perspektiv. Beslut att ansöka om att ansvara för regional fysisk planering enligt PBL bör därför inte tas i nuläget utan avvakta resultatet av Strukturbild Norrbottens genomförande där det ingår att undersöka kommunernas behov av regional planering och att utveckla Region Norrbottens egen kompetens i frågan.

Bilagor

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2022-02-01

Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 42

Motion 9-2021 om förebyggande av frakturer hos osteoporospatienter

Dnr 836-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Reservationer

Socialdemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten uppvisar ett sämre värde än riket när det gäller återfrakturer inom 3 år efter fragilitetsfraktur. Socialstyrelsen har som målnivå att andelen återfrakturer ska minska med 20 procent från dagens nivåer. I ett led att kunna förbättra Region Norrbottens värde när det gäller återfrakturer samt säkerställa att patienter får tillgång till vård i enlighet med det personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet pågår det nu gapanalyser i regionen.

Sammanfattning

Helena Öhlund (S) föreslår i en motion till regionfullmäktige:

- 1 Att det inrättas screeningprogram och möjlighet till bentäthetsmätning vid lämplig ålder eller vid återkommande frakturer. Det innebär att fler individer får tillgång till rätt behandlingsåtgärder för att förebygga återkommande frakturer.
- 2 Att Osteoporosföreningens broschyr delas ut till föräldrar på BVC, i syfte att öka kunskapen om vikten att röra på sig och att äta rätt.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S) och Johannes Sundelin (S) föreslår bifalla motionen.

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Helena Öhlunds förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Föreslagen i motionen besvaras nedan i ordningsföljd.

- 1 I enlighet med vårdförloppet så ska misstanke om osteoporos hos patient föreligga om något av följande kriterier är uppfyllda:
 - Patienten har nyligen haft en lågenergifraktur (ryggkota, bäcken, underarm eller överarm) som misstänks vara osteoporosrelaterad och är 50 år eller äldre.
 - Patienten har en höftfraktur oavsett ålder.

Socialstyrelsen har utarbetat nya riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar och Läkemiddelverket har sammanställt nya rekommendationer förbehandling av osteoporos. Styrgruppen för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården (SKS) har fattat beslut om att godkänna det personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet för osteoporos – sekundärprevention efter fraktur, vilket har sin grund i de nationella riktlinjerna från Socialstyrelsen. Syftet med vårdförloppet är att bidra till en mer jämlik och effektiv hälso- och sjukvård av hög kvalitet oavsett var man bor i landet eller i regionen. Utifrån det beslutade vårdförloppet för osteoporos – sekundärprevention efter fraktur pågår ett arbete med gapanalys i Region Norrbotten. Detta arbete beräknas vara klart i februari 2022. Syftet är att inledningsvis identifiera gap som kan finnas mellan det beslutade vårdförloppets kriterier, flödes- och åtgärdsblock i relation till nuvarande arbetssätt i Region Norrbotten. Därefter kommer orsaker till identifierade gap att analyseras samt nödvändiga förbättringar implementeras i syfte att patienter som nyligen haft en lågenergifraktur och som har hög risk för ny fraktur, ska: - identifieras systematiskt via frakturkedjor - få adekvat riskbedömning och utredning avseende osteoporos via - särskild frakturkoordinator med specialkompetens inom osteoporos och osteoporosrelaterade frakturer - få personanpassad intervention avseende läkemedel, fallprevention och övriga preventiva åtgärder som exempelvis patientutbildning.

- 2 Baserat på det utredningsarbete med gapanalys som pågår i Region Norrbotten så kan flera olika åtgärder för primär prevention när det gäller osteoporos bli aktuella.

Bilagor

Motion 9-2021 om förebyggande av frakturer hos osteoporos-patienter

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisionschefer

§ 43

Motion 14-2021 om ett kärnkraftsvänligt Norrbotten

Dnr 1259-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservationer

Sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att etablera fossilfri kraft i form av kärnkraft i Norrbotten. En ökad elproduktion i Norrbotten och i Sverige är en angelägen fråga och utbyggnaden av elkraftsproduktion ska utgå från marknadsmässiga förutsättningar samt nationella styrmedel och regelverk. Region Norrbotten ska fortsatt verka för en sådan utveckling i länet.

Sammanfattning

Det finns inte några principiella hinder mot att bygga ny kärnkraft i Norrbotten. Däremot finns ett antal reella utmaningar i form av regulatoriska, politiska och marknadsmässiga hinder. Dessa kan komma att minska eller i vissa delar undanröjas genom den forskning och de utvecklingsinsatser som görs inom området.

En utbyggnad av kärnkraft i Norrbotten behöver därmed baseras på marknadens villkor och förutsättningar.

Regionala utvecklingsnämnden har 2022-03-01 § 31 föreslagit fullmäktige besluta att avslå motionen.

Regionstyrelsen har 2022-03-30 § 89 föreslagit fullmäktige besluta att avslå motionen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD), Lars-Åke Vikström (SD), Lage Hortlund (SD) och Leslie Bailey (SD) föreslår bifalla motionen.

Majvor Sjölund (C), Glenn Berggård (V) och Nicklas Johansson (SJVP) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Marianne Sandströms förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att etablera fossilfri kraft i form av kärnkraft i Norrbotten och yrkar att:

- Region Norrbotten uttalar sitt positiva ställningstagande till att etablera kärnkraft inom länet.

- Region Norrbotten uppvaktar alla de kraftbolag som kan tänkas utgöra möjliga huvudmän till ett nytt kärnkraftverk, både inom och utanför riket.

Bedömare och nationella myndigheter är eniga kring bilden av att efterfrågan på hållbart producerad grön el har ökat kraftigt som en följd av att många industrier ställer om sin produktion till att använda el eller vätgas, som produceras med hjälp av el. Det beror också på att vi köper och använder allt fler elfordon.

Detta gör att det svenska elsystemet står inför flera stora utmaningar. De flesta av dagens elproduktionsanläggningar kommer inom 20–30 år behöva större reinvesteringar, rustas eller ersättas. Även elnätet kommer att behöva underhållas och moderniseras så att elsystemet blir mer flexibelt. Samtidigt måste den totala elproduktionen öka, i takt med att efterfrågan på el blir större. Här kan kärnkraft komma att spela en roll.

I dagsläget finns dock ett antal reella utmaningar i form av regulatoriska, politiska och marknadsmässiga hinder.

- Regulatoriska utmaningar:
 - Sverige saknar idag föreskrifter anpassade för små modulära reaktorer, d.v.s. reaktorer som kan byggas industriellt och därmed kontrollerat och med relativt korta byggtider.
 - Miljöbalken (17 kap. § 6a) innehåller ett förbud mot fler än 10 reaktorer och reaktorer på andra ställen än där det finns kärnkraft idag.
- Politiska utmaningar:
 - Det saknas idag enighet om kärnkraft och hur målet på 100 % förnybar elproduktion ska tolkas. Denna otydlighet har lett till en osäkerhet kring genomförbarhet och framtida lönsamhet hos de aktörer som skulle kunna ha intresse av att bygga ny kärnkraft.
- Marknadsmässiga utmaningar:
 - På grund av bestämmelserna i Miljöbalken är det i princip bara ägarna till dagens kärnkraftverk som kan bygga nya, dvs. Vattenfall, Uniper och Fortum. Om någon av dessa skulle bygga ny kärnkraftskapacitet skulle det avhjälpa elkrisen. Det innebär att priserna skulle falla och att (enligt företagen själva) företagets intäkter skulle minska, även om man gjorde en extra intäkt på de nya reaktorerna.

Bilagor

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2022-03-01

Motion 14-2021 om ett kärnkraftsvänligt Norrbotten

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Notering

Leslie Bailey (SD) avbryter tjänstgöringen kl. 19:40.

§ 44

Motion 15-2021 om begreppen medborgare och kund

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservationer

Vänsterpartiets och sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen håller med motionären om att begreppet medborgare i de flesta fall är att föredra framför begreppet kund. Region Norrbotten följer svenska språkrådets rekommendationer och använder redan idag begreppen norrbottningarna, medborgarna eller – i förekommande fall – mer specifika begrepp som pensionärer, kvinnor, småbarnsföräldrar osv framför begreppet kund. Regionen har dock inte för avsikt att förbjuda användandet av begreppet varför motionen avslås.

Sammanfattning

Glenn Berggård (V) yrkar att regionfullmäktige skall besluta att återskapa medborgarrelationen genom att Region Norrbotten aldrig använder begreppet kund i sin relation till medborgarna.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) och Marianne Sandström (SD) föreslår bifalla motionen.

Kenneth Backgård (SJVP) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Glenn Berggårds förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Motionen

Motionären menar att begrepp som kund och medborgare är värdeord som anger riktning som antingen möjliggör eller omöjliggör framtida vägval. Verksamhetens främsta syfte att tillhandahålla en välfärd och en samhällsservice åt de medborgare som är bosatta eller vistas i regionen. Med medborgarskapet följer skyldigheter som att betala skatt och rättigheter som hälso- och sjukvård vid behov. Rättigheterna är garanterade.

Begreppet kund är däremot villkorat och innebär ingen rättighet varför begreppet inte är tillämpligt inom regionens verksamheter. Det innebär enligt motionären att medborgaren har en starkare ställning än kunden, framförallt att medborgarna är jämlika och inte kan sorteras in efter köpkraft.

Nuläge Region Norrbotten

Regionen har inget styrande dokument som anger vilka begrepp som får eller inte får användas inom regionen, utan språkrådets riktlinjer ska följas.

Strikt semantiskt används begreppet kund på en öppen marknad där det finns flera leverantörer/säljare som man som kund kan välja mellan. Så ser inte förhållandet ut inom hela regionens verksamhet, vilket innebär att kundbegreppet inte är sakligt korrekt rakt igenom för regionens del.

Det finns således inte något förbud mot att använda begreppet kund, när begreppet passar in enligt nedanstående definition:

En kund är en fysisk eller juridisk person som köper eller hyr en vara eller en tjänst från ett företag eller en person.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Motion 15-2021 om begreppen medborgare och kund

Protokollsutdrag skickas till:

Kommunikationsdirektör

HR-direktör

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

§ 45

Motion om sex timmars arbetsdag

Dnr 1415-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att återremittera ärendet för att möjliggöra en konsekvensanalys kring vilka grupper som kan omfattas och hur det kan påverka verksamheterna.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Mot bakgrund av bland annat de demografiska och ekonomiska utmaningar som regionen står inför bedöms det inte möjligt att införa sex timmars arbetsdag då detta skulle medföra behov av väsentligt fler medarbetare än idag.

Sammanfattning

Glenn Berggård (V) anför i en motion att de vill att Region Norrbotten inför sex timmars arbetsdag med bibehållen lön inom en eller flera verksamheter med kvinnodominerande yrken. Vänsterpartiet yrkar därför att regionfullmäktige beslutar att:

- Region Norrbotten under 2022 identifierar verksamheter där reducerad arbetstid – 6 timmars arbetsdag, med bibehållen lön, kan införas samt
- att 6 timmars arbetsdag införs inom de verksamheterna med start 2023.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V), Linda Jonsson (V) och Christina Snell Lumio (V) föreslår bifalla motionen.

Marianne Sandström (SD) föreslår återremittera ärendet för att möjliggöra en konsekvensanalys kring vilka grupper som kan omfattas och hur det kan påverka verksamheterna.

Linda Frohm (M), Kenneth Backgård (SJVP) och Anders Öberg (S) stödjer Marianne Sandströms förslag om återremiss.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Marianne Sandströms förslag om återremiss under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Glenn Berggård anser att det behövs ett arbetsliv med plats för fler och där människor inte slits ut i förtid. Ett allt högre arbetstempo uppges stressa sönder hälsan, livet och relationerna till närstående. Motionären beskriver vidare att de stressrelaterade sjukskrivningarna ökar framförallt bland kvinnor då de utöver sitt förvärvsarbete även har det obetalda huvudansvaret för familj och hem generellt. Detta gör att många kvinnor idag väljer att arbeta deltid för att mäka med. Med anledning av detta anser Vänsterpartiet att kortare arbetstid därför kan vara både ett steg mot ökad jämställdhet mellan kvinnor och män, men också bättre psykisk hälsa för kvinnor.

I motionen refereras till svensk forskning från Stressforskningsinstitutet som pekar på att kortare arbetstid minskar stressen och att sömnen förbättras. Med en kortare veckoarbetstid med möjlighet till kortare arbetsdagar bedöms det därför finnas mer tid till återhämtning och mer tid till hälsosamt privat- och familjeliv. Vänsterpartiet anför vidare att detta också skulle leda till att fler skulle tilltalas av att arbeta inom vård- och omsorgssektorn och därmed underlätta kompetensförsörjningen, men också leda till färre sjukskrivningar och förmå personalen att stanna kvar i yrket med den kompetens de besitter.

Berggård avslutar motionen med att ovanstående bör genomföras och utvärderas i samarbete med en följeforskare från exempelvis ett universitet eller institut och att valet av vilken/vilka enheter som införandet sker på ska göras i samråd med personalen.

Bakgrund

Regionfullmäktige avslag en liknande motion från Vänsterpartiet den 24 april 2019 (§34, motion nr 12-2018, dnr 03962-2018). Norrbotten står fortfarande inför en stor demografisk utmaning med en åldrande befolkning och färre i arbetsför ålder, vilket medför att hälso- och sjukvården i framtiden kommer att behöva vårda fler patienter utan att öka andelen medarbetare i motsvarande grad.

Reglering av arbetstid och kompetensförsörjning

Det finns bestämmelser i lagstiftning och centrala kollektivavtal som rör arbetstider och arbetstidens förläggning. Om regionen ska ändra veckoarbetstiden krävs lokala kollektivavtal som reglerar detta. För att möta demografiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningar som regionen står inför är det viktigt med en hållbar kompetensförsörjning och att resurser används på bästa och effektivaste sätt. Redan idag har regionen utmaningar med kompetensförsörjning inom vissa yrkeskategorier. Ett införande av sex timmars arbetsdag skulle kräva ännu fler medarbetare än de regionen har idag.

Bilagor

Regionstyrelsens protokoll 2022-02-09

Motion 18-2021 om sex timmars arbetsdag

Protokollsutdrag skickas till:

HR-direktör

§ 46

Motion 19-2021 om information till, och kommunikation med, nationella minoriteter

Dnr 1464-2021

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Reservationer

Vänsterpartiets och socialdemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Regionstyrelsens yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att motionen lyfter frågan om nationella minoriteters rättigheter och vill framhålla att regionen sedan flera år har ett väletablerat arbete med att främja nationella minoriteter och minoritetsspråk. Kopplat till arbetet finns en handlingsplan. Regionstyrelsens bedömning är att regionen uppfyller de lagkrav som ställs i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Sammanfattning

Glenn Berggård (V) yrkar i en motion att regionfullmäktige fattar beslut enligt följande punkter:

- Uppdra till regionstyrelsen att snarast säkerställa att information och kommunikation med nationella minoriteter uppfylls enligt lagstiftningen.
- Införskaffa nödvändig teknisk plattform för att möjliggöra information och kommunikation via webb/digitala tjänster på de nationella minoritetsspråken.
- Kartlägga språkfärdigheten i de nationella minoritetsspråken bland personalen.
- Komplettera språkfärdighet i de nationella minoritetsspråken bland personalen där brister identifieras.
- Informera medborgarna om vilka språkfärdigheter som finns inom de olika verksamhetsområdena.

Region Norrbotten har en handlingsplan för arbetet med nationella minoriteter och urfolk där behov och åtgärder sammanställs och följs upp.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) och Eivor Olofsson (S) föreslår bifalla motionen.

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Glenn Berggårds förslag och finner att fullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Ärendet

Enligt Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (Lag 2009:724) ska kommuner, regioner och förvaltningsmyndigheter som tillhör förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska bland annat säkerställa följande.

- Att enskilda kan använda finska, meänkieli respektive samiska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med myndigheten.
- Att svar kan ges muntligt eller skriftligt på samma språk samt att myndigheten även i övrigt strävar efter att bemöta de enskilda på dessa språk.
- Verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten.
- Förvaltningsmyndigheter får bestämma särskilda tider och särskild plats för att ta emot besök av enskilda som talar finska, meänkieli respektive samiska, samt ha särskilda telefontider.
- Anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.
- Ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.
- Informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt denna lag.

För att uppfylla lagens krav arbetar regionen dels med olika samverkansformer och aktiviteter som syftar till att främja minoritetsspråkens användning och fortlevnad i länet, och dels med att säkerställa att regionens service finns tillgänglig på de olika minoritetsspråken. På regionens hemsida finns information om regionens hälso- och sjukvård på de olika minoritetsspråken samt hur den som söker vård kan gå tillväga för att få hjälp på sitt eget språk. Där ges även information om vilka rättigheter som finns enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Region har samråd med representanter för de nationella minoriteterna inom förvaltningsområdet och urfolket samerna två gånger per år. Kopplat till samråden finns en handlingsplan där utvecklingsbehov identifieras och följs upp.

Regionen strävar efter att kontinuerligt förbättra tillgängligheten till regionens tjänster via minoritetsspråken samt att i övrigt uppfylla de krav som ställs i lagstiftning. Som exempel kan nämnas det omfattande arbete som vidtagits inom området samisk hälsa där regionen startat en enhet för samisk hälsa och deltar i kunskapsnätverket för samisk hälsa.

Ett utvecklingsarbete pågår med att förnya regionens externa webbplats norrbotten.se. Regionen har valt en ny teknisk plattform för webbplatsen som säkerställer att det även fortsättningsvis går att tillhandahålla information på minoritetsspråken. Regionen planerar att hantera minoritetsspråken på nya norrbotten.se på samma sätt som på skane.se som frågeställaren refererar till. Det innebär att för varje minoritetsspråk översätts en viss informationsmängd. Menyer, knappar osv. på sajten kvarstår på svenska.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor

Regionstyrelsens protokoll 2022-03-30

Motion 19-2021 om information till, och kommunikation med, nationella minoriteter

Protokollsutdrag skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kommunikationsdirektör

HR-direktör

Regional utvecklingsdirektör

Notering:

Monica Hedvall (M) och Majvor Sjölund (C) avbryter tjänstgöringen kl. 20:27 och ersätts av Anita Sköld (M).

§ 47

Avsägelse av uppdrag

- Kurt-Åke Andersson (C) har avsagt sig uppdraget som ledamot i fullmäktige. Länsstyrelsen har utsett Perarne Kerttu (C) till ny ledamot och Sven Tornberg (C) till ny ersättare.
- Daniel Persson (S) har avsagt sig uppdraget som ledamot i fullmäktige. Länsstyrelsen har utsett Emmi-Lie Spigel (S) till ny ledamot och Yvonne Bergqvist (S) till ny ersättare.
- Bente Moen Åkerholm (S) har avsagt sig uppdraget som ersättare i fullmäktige. Länsstyrelsen har utsett Per Eriksson (S) till ny ersättare.

§ 48

Övriga val

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar i enlighet med valutskottets förslag.

Ärendet

Valutskottet har 2022-04-27 föreslagit nedan angivna personer till respektive uppdrag:

Valet avser	Tjänstgörings-Period	Förslag
Ersättare i Regionala utvecklingsnämnden efter Bente Moen Åkerholm (S)	220408-221231	Erik Söderlund (S) Gammelgården 323 952 92 Kalix
Nämndeman i Förvaltningsrätten i Luleå efter Majlis Thorneus (S)	220314-231231	Ann Kristin Nilsson (S) Hjalmar Lundbohmsvägen 3 lgh 1101 981 36 Kiruna
Nämndeman i Förvaltningsrätten i Luleå efter Gert Hejdeberg (SJVP)	220310-231231	Refika Maglic (SJVP) Engelbrektsgratan 39 96133 Boden
Ersättare i Regionala kollektivtrafikmyndigheten efter Daniel Persson (S)	220305-221231	Bengt Westman (S) Hjortvägen 13 953 36 Haparanda
Ledamot i Regionala utvecklingsnämnden efter Daniel Persson (S)	220305-221231	Bengt Westman (S) Hjortvägen 13 953 36 Haparanda
Ersättare i Regionala utvecklingsnämnden efter Bengt Westman (S)	220305-221231	Peter Sköld (S) Risetvägen 17 975 97 Luleå
Nämndeman i Förvaltningsrätten i Luleå efter Karin Vikström Eklund (SVJP)	220223-231231	Elin Loggert (SVJP) Lulevägen 13 a, lgh 1201 961 73 Boden
Ledamot i Regionstyrelsen efter Ann-Sofie Isaksson (S)	220331-221014	Ia Uvberg (S) Edeforsgratan 31 974 39 Luleå
Ersättare i Regionstyrelsen efter Ia Uvberg (S)	220331-221014	Emmi-Lie Spegel (S) Utmarksvägen 18 974 34 Luleå
Ersättare i Regionala kollektivtrafikmyndigheten efter Ann-Sofie Isaksson (S)	220331-221231	Birgitta Siljelöf Föreningsgatan 34 962 33 Jokkmokk

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 27 APRIL 2022

Nämndeman i Förvaltningsrätten i Luleå efter Ann-Sofie Isaksson (S)	220331-231231	Helena Öhlund (S)
--	---------------	-------------------

Notering:

Berit Vesterlund (SJVP) och Martin Åström (SJVP) avbryter tjänstgöringen kl. 20:34.

§ 49

Interpellations- och frågedebatt

Regionråden besvarar följande interpellationer och fråga:

- Interpellation 27-2021 om nationella medel för arbete mot psykisk ohälsa (Johannes Sundelin och Elisabeth Lindberg, S)
- Interpellation 28-2021 om facklig samverkan inom Region Norrbottens verksamheter (Johannes Sundelin och Anders Öberg, S)
- Interpellation 1-2022 om insatser inom psykisk hälsa och självmordsprevention (Glenn Berggård, V)
- Interpellation 2-2022 om uppföljning av BB i Malmfälten (Johannes Sundelin, S)
- Interpellation 3-2022 om anställningsstopp inom Region Norrbotten (Johannes Sundelin, Anna-Carin Aaro och Anders Öberg, S)
- Interpellation 4-2022 om barnmorskors kompetens och arbetsmiljö (Linda Jonsson, V)
- Interpellation 5-2022 om stomisjukvården i Norrbotten (Anders Öberg, S)
- Interpellation 6-2022 om framtiden för rehabavdelningen vid Kalix sjukhus och allmänmedicinska slutenvårdsplatser i östra Norrbotten (Lennart Åström, Carina Strömbäck S)
- Fråga 1-2022 om barn- och ungdomspsykiatri i Norrbotten (Carina Strömbäck, S)

För interpellations- och frågesvar, se Bilaga 3.

§ 50

Sammanträdet avslutas

Regionfullmäktiges ordförande förklarar sammanträdet avslutat kl. 21:46.

Bilaga 1**Omröstning § 39, Allmänmedicinska vårdplatser i primärvård**

Rösta ja för att avslå Helena Öhlunds tillägg och rösta nej för att bifalla tillägget.

Resultat

Avstår	5	
Nej	23	
Ja	42	
Frånvarande	1	
61	Glenn Berggård (V)	Avstår
63	Elisabeth Bramfeldt Lestander (V)	Avstår
65	Christina Snell-Lumio (V)	Avstår
66	Linda Jonsson (V)	Avstår
261	Sanna Berggren (V)	Avstår
38	Anders Öberg (S)	Nej
39	Elisabeth Lindberg (S)	Nej
40	Johannes Sundelin (S)	Nej
41	Helena Öhlund (S)	Nej
42	Lennart Åström (S)	Nej
44	Bengt Westman (S)	Nej
45	Ia Uvberg (S)	Nej
47	Anita Gustavsson (S)	Nej
48	Jan Sydberg (S)	Nej
49	Eivor Olofsson (S)	Nej
51	Carina Strömbäck (S)	Nej
52	Lennart Thörnlund (S)	Nej
54	Lennart Holm (S)	Nej
56	Birgitta Siljelöv (S)	Nej
57	Maivor Johansson (S)	Nej
58	Anders Burman (S)	Nej
59	Anna-Carin Aaro (S)	Nej
60	Thor Viklund (S)	Nej
238	Emmi-Lie Spegel (S)	Nej
239	Mashalla Mawlod Mohamed (S)	Nej
243	Eivy Blomdahl (S)	Nej
244	Peter Sköld (S)	Nej
245	Ann Kristin Nilsson (S)	Nej
1	Kenneth Backgård (SJVP)	Ja
2	Doris Messner (SJVP)	Ja
3	Johnny Åström (SJVP)	Ja

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 27 APRIL 2022

4	Maire Nyström (SJVP)	Ja
5	Dan Ankarholm (SJVP)	Ja
7	Margareta Henricsson (SJVP)	Ja
8	Ann-Christin Åström (SJVP)	Ja
9	Lennart Ojanlatva (SJVP)	Ja
10	Anders Bohm (SJVP)	Ja
11	Erika Sjöo (SJVP)	Ja
13	Jörgen Afvander (SJVP)	Ja
16	Terese Falk Carolin (SJVP)	Ja
17	Stig Nordqvist (SJVP)	Ja
18	Martin Åström (SJVP)	Ja
19	Tomas Vestedig (SJVP)	Ja
20	Margareta Dahléen (SJVP)	Ja
21	Sead Maglic (SJVP)	Ja
24	Anne Stridsman (SJVP)	Ja
25	Staffan Eriksson (SJVP)	Ja
26	Christer Bergdahl (SJVP)	Ja
27	Nicklas Johansson (SJVP)	Ja
28	Linda Frohm (M)	Ja
30	Monika Nordvall Hedström (M)	Ja
32	Birgit Meier Thunborg (M)	Ja
33	Roland Nordin (M)	Ja
35	Sarah Karlsson (C)	Ja
36	Perarne Kerttu (C)	Ja
37	Majvor Sjölund (C)	Ja
67	Lage Hortlund (SD)	Ja
68	Marianne Sandström (SD)	Ja
71	Lars-Åke Vikström (SD)	Ja
203	Ann-Sofie Henriksson (SJVP)	Ja
206	Tommy Krigsman (SJVP)	Ja
207	Malin Markström (SJVP)	Ja
211	Ole Lampinen (SJVP)	Ja
212	Berit Vesterlund (SJVP)	Ja
213	Niclas Sjöo (SJVP)	Ja
228	Daniel Bergman (M)	Ja
229	Marina Eriksson (M)	Ja
234	Carola Lidén (C)	Ja
267	Kristina Karlsson (SD)	Ja
268	Leslie Bailey (SD)	Ja
64	Maria Holmquist (V)	Ej röstat

Bilaga 2**Omröstning § 41, Motion 8-2021 om regional fysisk planering och bostadsförsörjningsplanering**

Bifall till styrelsens förslag rösta ja.

Bifall till motionen rösta nej.

Resultat

Nej	28	
Ja	42	
Frånvarande	1	
38	Anders Öberg (S)	Nej
39	Elisabeth Lindberg (S)	Nej
40	Johannes Sundelin (S)	Nej
41	Helena Öhlund (S)	Nej
42	Lennart Åström (S)	Nej
44	Bengt Westman (S)	Nej
45	Ia Uvberg (S)	Nej
47	Anita Gustavsson (S)	Nej
48	Jan Sydberg (S)	Nej
49	Eivor Olofsson (S)	Nej
51	Carina Strömbäck (S)	Nej
52	Lennart Thörnlund (S)	Nej
54	Lennart Holm (S)	Nej
56	Birgitta Siljelöv (S)	Nej
58	Anders Burman (S)	Nej
59	Anna-Carin Aaro (S)	Nej
60	Thor Viklund (S)	Nej
61	Glenn Berggård (V)	Nej
63	Elisabeth Bramfeldt Lestander (V)	Nej
65	Christina Snell-Lumio (V)	Nej
66	Linda Jonsson (V)	Nej
238	Emmi-Lie Spegel (S)	Nej
239	Mashalla Mawlod Mohamed (S)	Nej
243	Eivy Blomdahl (S)	Nej
244	Peter Sköld (S)	Nej
245	Ann Kristin Nilsson (S)	Nej
261	Sanna Berggren (V)	Nej
262	Erik Gräs (V)	Nej
1	Kenneth Backgård (SJVP)	Ja
2	Doris Messner (SJVP)	Ja
3	Johnny Åström (SJVP)	Ja

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 27 APRIL 2022

4	Maire Nyström (SJVP)	Ja
5	Dan Ankarholm (SJVP)	Ja
7	Margareta Henricsson (SJVP)	Ja
8	Ann-Christin Åström (SJVP)	Ja
9	Lennart Ojanlatva (SJVP)	Ja
10	Anders Bohm (SJVP)	Ja
11	Erika Sjöo (SJVP)	Ja
13	Jörgen Afvander (SJVP)	Ja
16	Terese Falk Carolin (SJVP)	Ja
17	Stig Nordqvist (SJVP)	Ja
18	Martin Åström (SJVP)	Ja
19	Tomas Vedestig (SJVP)	Ja
20	Margareta Dahlén (SJVP)	Ja
21	Sead Maglic (SJVP)	Ja
24	Anne Stridsman (SJVP)	Ja
25	Staffan Eriksson (SJVP)	Ja
26	Christer Bergdahl (SJVP)	Ja
27	Nicklas Johansson (SJVP)	Ja
28	Linda Frohm (M)	Ja
30	Monika Nordvall Hedström (M)	Ja
32	Birgit Meier Thunborg (M)	Ja
33	Roland Nordin (M)	Ja
35	Sarah Karlsson (C)	Ja
36	Perarne Kerttu (C)	Ja
37	Majvor Sjölund (C)	Ja
67	Lage Hortlund (SD)	Ja
68	Marianne Sandström (SD)	Ja
71	Lars-Åke Vikström (SD)	Ja
203	Ann-Sofie Henriksson (SJVP)	Ja
206	Tommy Krigsman (SJVP)	Ja
207	Malin Markström (SJVP)	Ja
211	Ole Lampinen (SJVP)	Ja
212	Berit Vesterlund (SJVP)	Ja
213	Niclas Sjöo (SJVP)	Ja
228	Daniel Bergman (M)	Ja
229	Marina Eriksson (M)	Ja
234	Carola Lidén (C)	Ja
267	Kristina Karlsson (SD)	Ja
268	Leslie Bailey (SD)	Ja
57	Maivor Johansson (S)	Ej röstat

Bilaga 3

Interpellations- och frågesvar

Interpellation 27-2021 om nationella medel för arbete mot psykisk ohälsa

Elisabeth Lindberg och Johannes Sundelin Socialdemokraterna frågar mig om de nationella medel för samverkan mellan kommun och region som inte fullt ut har använts under 2021.

1. Är regionen ansvariga för att dessa medel riskeras att utebli och vad är i så fall anledningen till detta?
2. Hur stor är summan pengar som ”brinner inne”/ uteblir pga den sena hanteringen av dessa medel?
3. Finns det andra statsbidrag eller stimulansbidrag som riskerar att utebli pga regionens hantering? ’
4. Varför har regionstyrelsen inte fått kännedom om detta?
5. Kommer regionen kompensera förlusten av dom förlorade pengarna för att på så sätt möjliggöra att insatserna blir möjliga?
6. Kommer regionen säkerställa rutiner så att liknande händelser inte kan ske?

Svar av Linda Frohm

1. Ja, vi bär ansvaret. Det finns flera förklaringar till detta, bland annat en beredning- och beslutsprocess som inte varit helt optimal.
2. Ur medlen från överenskommelsen psykisk hälsa som avsatts för samverkan med kommunerna är det ca 4,7 mnkr som Region Norrbotten kommer att betala tillbaka.
3. Nej, inte på grund av regionens hantering utan för att verksamheten befunnit sig i en krissituation och inte haft möjlighet att arbeta med riktade utvecklingssatsningar fullt ut. Vi anser att generella bidrag vore att föredra framför riktade då de ger regionen möjlighet att själv besluta om sina satsningar och inte medför lika omfattande administration. Den absoluta majoriteten av de nationella medlen har trots detta använts.
4. Användandet av nationella överenskommelsepengar och eventuella avvikelser rapporteras enligt gällande regler till Sveriges kommuner och regioner (SKR). Regionen har hitintills återrapporterat genomförda satsningar till regionstyrelsen i Regiondirektörens rapport en gång per år.
5. Ja, regionstyrelsen har antagit en reviderad budget för 2022 där 7 miljoner har tillförts för att kompensera för uteblivna satsningar 2021.
6. Ja, en genomgång av beslutsprocessen har genomförts och åtgärder för att förbättra denna har tagits fram, införts och kommer fortsätta att införas om behov uppkommer. Beslut om gemensamma medel 2022 för samverkan med kommunerna har redan tagits. Gällande frågan om återrapportering till styrelsen är förslaget i nuläget att öka antalet återrapporteringar via regiondirektörens rapport.

Interpellation 28-2021 om facklig samverkan inom regionens verksamheter

Johannes Sundelin och Anders Öberg, Socialdemokraterna frågar mig:

1. Har regionledningen analyserat varför och vad som har lett till den försämrade samverkansviljan?
2. Kommer regionledningen vidta åtgärder för att förbättra bristen på information och viljan att hålla ingångna överenskommelser som fackförbundet Kommunal upplever?

Svar av Kenneth Backgård, styrelsens ordförande

1. Regionledningen delar inte synen på att det generellt finns en försämrad samverkansvilja i verksamheten. Samverkansavtalet omfattar idag 17 av 19 fackförbund.

Pandemin har präglat organisationen under lång tid. I dialoger med chefer i verksamheten framkommer att pandemin haft stor inverkan på att beslut inte alltid har kunnat hanteras inom ramen för samverkan. Regionens krisledningsorganisation har varit aktiverad under långa perioder på grund av pandemin, och då följer inte styrningen de ordinarie beslutsvägarna och den samverkansstruktur som normalt finns. Däremot skapades nya forum för samverkan kopplat till krisledningsorganisationen men det har funnits utmaningar med parallella samverkanstrukturer. I många lägen har beslut också varit tvungna att fattas snabbt. Detta kan ha bidragit till upplevelsen av att arbetsgivarens vilja till samverkan har försämrats.

2. Dialog har skett med Kommunal och Vårdförbundet om ett framtida samverkansavtal i enlighet med de övriga fackförbunden i Region Norrbotten. Regionledningens bild är att samtalen var konstruktiva och framåtsyftande. Att teckna ett nytt samverkansavtal är ett omfattande arbete och förutsätter att samtliga fackförbund är överens om avtalets innehåll.

Interpellation 1-2022 om insatser inom psykisk hälsa och självmordsprevention

Glenn Berggård Vänsterpartiet frågar mig om användandet av nationella medel för psykisk hälsa och suicidprevention under 2022.

1. Kommer du att säkerställa att de medel som står tillförfogande i ovanstående överenskommelse för Region Norrbotten och för Länsgemensamma insatser kommer att kunna nyttjas fullt ut 2022?
2. På vilket sätt kommer du att göra det?
3. Hur kommer arbetet under 2022 intensifieras?

Svar av Linda Frohm

1. Ja, förutsättningar finns för att medlen ska kunna nyttjas fullt ut. Däremot finns inte garantier att alla verksamheter inom region och kommun kommer att hinna genomföra planerade satsningar. Även framgent kan verksamheterna hamna i en situation där de måste göra hårda prioriteringar och undanträngningseffekter kan då uppstå.
2. Förutsättningar för att medlen ska kunna nyttjas fullt ut finns redan nu för innevarande år. En genomgång av beslutsprocessen har genomförts och åtgärder för att förbättra denna har tagits fram, införts och kommer fortsätta att införas om behov uppkommer. Jag kommer noga följa upp arbetet.
3. Regionstyrelsen har antagit en reviderad budget för 2022 där 7 miljoner har tillförts för att kompensera för uteblivna satsningar 2021. Region Norrbotten och Norrbottens kommuner har gemensamt arbetat fram en uppdaterad handlingsplan som sträcker sig fram till och med 2025. Beslut om finansiering är redan tagna och arbetet med att realisera handlingsplanen är igång. Länsgemensamma satsningar inom områdena stärkt samverkan mellan huvudmännen och länsgemensamt arbete inom insatsområdena suicidprevention samt stärkt brukarmedverkan är prioriterade.

Interpellation 2-2022 om uppföljning av BB i Malmfälten

Johannes Sundelin (S) frågar mig om:

1. När kommer resultatet från förstudien vara klar och när kommer styrelsen få information om resultatet?
2. Varför kunde regionstyrelsens ordförande vid interpellationsdebatten i maj 2021 inte svara på frågan om bb eller lokaler för BB ska finnas i det nya sjukhuset när han till media i november 2021 kunde svara?
3. Innebär svaret om att ersättning för BB ska ingå i förhandlingen att BB i Kiruna kommer att öppnas och hur påverkar detta iså fall BB i Gällivare?

Svar av Kenneth Backgård (SJVP)

1. Den förstudie som pågått under 2021 är under slutförande och regionstyrelsen kommer få information så snart den är klar. Förstudien har kartlagt de funktioner som finns och har funnits i Kiruna sjukhus. Syftet är att ta fram ett underlag för beräkning av vad det skulle kosta att bygga motsvarande sjukhus idag. Förstudien ska ligga till grund för den ersättning som LKAB ska betala till regionen för det befintliga sjukhuset. Detta skede i processen handlar inte om vilken utformning det nya sjukhuset ska ha utan endast om ersättningsfrågan.
2. LKABs ersättning till regionen för det befintliga sjukhuset i Kiruna ska inte likställas med det nya sjukhusets innehåll. Det är två separata frågor. Ett projekt för att fastställa vilka funktioner Kiruna nya sjukhus ska innehålla är under uppstart i regionen. Det är därför för tidigt att idag svara på vilka funktioner som kommer finnas där.
3. Nej, ersättningen för det befintliga sjukhuset och innehållet i det nya sjukhuset är två separata frågor. Regionens inställning är att LKAB ska ersätta regionen för kostnaden att med dagens normer bygga ett nytt sjukhus med motsvarande funktioner som det befintliga. Den faktiska utformningen av det nya sjukhuset är en fråga för Regionfullmäktige.

Interpellation 3-2022 om anställningsstopp inom Region Norrbotten

Johannes Sundelin, Anna-Carin Aaro och Anders Öberg, Socialdemokraterna frågar mig:

1. Har anställningsstopp varit gällande inom någon del av regionens verksamheter sedan 2019 till dagens datum?
2. Hur många tjänster har berörts av eventuella vakanshållningar?
3. Har riskanalyser genomförts i dom verksamheter där vakanshållning genomförts/ använts?

Svar av Kenneth Backgård, regionstyrelsens ordförande

1. Det som benämns anställningsstopp innebär i praktiken att regionen införde ett dispensförfarande gällande rekrytering som en del i arbetet med att få regionens ekonomi i balans. Dispensförfarandet innebär att rekryteringar gällande administrativ personal och chefer ska godkännas av regiondirektör, och att rekrytering av personal i vården ska godkännas av divisionschef. Olyckligtvis har uttrycket anställningsstopp förekommit på regionens hemsida. I praktiken är det ett system med dispensansökningar som tillämpats. I och med detta har beslut om tillsättningar fattats på högre nivå.
2. Inga tjänster har vakanshållits. Om dispens inte har beviljats så beror det på att det har en organisatorisk förändring där bemanningen har minskats i verksamheten. En anledning till att inte bevilja dispensansökningar har varit att minimera uppsägningar i den omställning som har genomförts.
3. Ansvariga chefer gör risk- och arbetsmiljöbedömningar i sin del av verksamheten, som ska uppfylla arbetsmiljölagens krav, vid organisatoriska och andra förändringar.

Interpellation 4-2022 om barnmorskors kompetens och arbetsmiljö

Linda Jonsson (V) frågar mig:

1. Hur ser uppgiftsväxlingen för barnmorskor ut idag, sett till löneersättning och kompetensutbildning?
2. Kan du tänka dig att uppgiftsväxla även mellan sjukhus och primärvård för att stärka upp mödravården nära den gravida?
3. Hur ser det generella arbetet för att förbättra barnmorskors arbetsmiljö ut, både inom förlossningsvården och inom primärvården?

Svar av Linda Frohm (M):

1. Regionen har under en längre tid kompetensväxlat över läkaruppgifter till barnmorskor. Det finns idag ultraljudsbarnmorskor som arbetar med att göra rutinultraljud på länets samtliga sjukhus, vilket säkerställs genom att rotera personal från Sunderby Sjukhus till sjukhusen i Gällivare, Kiruna och Kalix. Abortprocessen hanteras av barnmorskor med särskild utbildning och träning som utför allt från ultraljudsundersökning, medicinering, information och preventivmedel. Infertilitetsprocessen sköts till stor del av barnmorska i Piteå som förbereder och säkerställer att provsvar och utredning är färdigt innan paret träffar läkare, så att paren kan få hjälp snabbare.

Barnmorskorna i primärvård och specialistsjukvård ingår i den årliga lönerrevisionen och vid godkänd utbildning ges ett lönepåslag utifrån den nya kunskapen som erhållits.

2. Det sker samarbete mellan förlossning och mödrahälsovård där enstaka barnmorskor roterar in från MVC till förlossningen för att bibehålla sin kompetens. Det bedöms finnas ytterligare möjlighet till samarbete där slutenvårdens barnmorskor kan rotera mot MVC och omvänt.

När det gäller ultraljudsundersökningar kommer det av kvalitetsskäl aldrig att vara möjligt att kompetensväxla så att de utförs av MVC-barnmorskorna på hälsocentralerna.

3. Barnmorskorna inom förlossningsvården har haft en tuff period med hög arbetsbelastning och ett antal kollegor har slutat vilket har påverkat arbetsmiljön negativt. Förbättringsområden har identifierats och åtgärdsplaner är under framtagande med fokus på arbetstidens förläggning samt arbetsbelastningen. Bland annat har bemanningen utökats, introduktionen för nya barnmorskor har förlängts och en utvecklingsledare planeras att tillsättas efter sommaren.

Inom primärvården har arbetssituationen varit ansträngd och inom flera områden råder brist på barnmorskor inom mödravården. En åtgärd som testas i Piteå är att ha en gemensam mödravårdsenhet för flera tätortshälsocentraler, vilket ser ut att ha en positiv effekt på förmågan att rekrytera och behålla barnmorskor.

Interpellation 5-2022 om stomisjukvården i Norrbotten

Anders Öberg (S) frågar mig om:

1. Vilka åtgärder avser regionledningen och du som ordförande för regionstyrelsen att vidta för att regionen säkerställer att det finns stomisjuksköterskor och stomiterapeuter i Norrbotten?
2. Har regionledningen för avsikt att göra förändringar när det gäller upphandlingen av stomimaterial?

Svar av Kenneth Backgård (SJVP)

1. För att förstärka bemanningen inom stomisjukvården har regionen anställt en stomiterapeut på timmar året ut och har en sjuksköterska som är under inläring för stomiomvårdnad. Nationellt råder brist på stomiterapeuter och den sista nationella utbildningen pågår nu. Framtiden för utbildning är osäker och det krävs ett nationellt omtag på detta område.
2. Angående upphandlingen är det ett ständigt pågående arbete med översyn av material som används i stomivården.

Interpellation 6-2022 om framtiden för rehabiliteringsklinik vid Kalix sjukhus och allmänmedicinska slutenvårdplatser i Östra Norrbotten

Utifrån vårt förda resonemang och att Kalix sjukhus tillhör nämnda modellområde vill vi ställa följande frågor .

Hur ser regionledningen på framtiden för stroke/rehabenheten vid Kalix sjukhus, vilka satsningar vill man se för framtiden? Eller är det så att dagens åtta platser varken mer eller mindre är den framtida stroke/ rehabenheten vid Kalix sjukhus?
Kalix sjukhus är Sveriges näst minsta sjukhus och regionen är stolta över den högkvalitativa sjukvård som bedrivs där. Strokeenheten på Kalix sjukhus håller nationell absolut toppklass, och Region Norrbotten har precis som verksamheten som mål att den höga strokevårdskvaliteten på Kalix sjukhus ska bevaras, utvecklas och sprids. I det arbetet ingår att det antal vårdplatser vigda för patienter med akut stroke som behövs också ska finnas tillgängliga. Det ska också finnas adekvat bemanning med rätt kompetens på plats, och tillämdamålsenliga lokaler där god sjukvård och rehabilitering kan bedrivas på ett tillfredsställande sätt. Efter två mycket tuffa år med pandemi som haft stor påverkan på sjukvården inklusive vården som bedrivs på Kalix sjukhus, återupptas nu det mer framåtblickande arbetet.

Hur tänker sig regionledningen, rekrytering, bemanning och långsiktig finansiering av slutenvårdsplatserna i Haparanda, Övertorneå och Överkalix eftersom de medel som finns inom ramen för projektet ”Modellområdet Östra Norrbotten ” är nationella medel för satsningar under begränsad tid?
Region Norrbotten ser stor potential att inom ramen för Modellområde Östra Norrbotten kunna stärka sjukvården och accelerera arbetet mot en god och nära vård. Att öppna allmänmedicinska vårdplatser på Haparanda Hälsocentral kommer att stärka sjukvården i hela modellområdet, och även frigöra resurser även på Kalix sjukhus genom att möjliggöra rätt vårdnivå för ännu högre andel patienter. Hela modellområdet arbetar gemensamt och gränsöverskridande vad gäller rekrytering och utveckling av arbetssätt. Nationella medel inom ramen för nära vård möjliggör satsningar i omställningen till nära vård, och de satsningar som genomförs är de som förväntas vara prioriterade och hållbara även på lång sikt.

Fråga 1-2022 om BUP i Norrbotten

Carina Strömbäck Socialdemokraterna frågar mig om barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar (BUP) i Norrbotten.

1. Har BUP-mottagningen i Boden öppnat för att ta emot behövande barn och ungdomar?
2. Är BUP-mottagningen i Kiruna öppen för att ta emot barn- och ungdomar?

Svar av Kenneth Backgård

1. BUP- mottagningen i Boden har öppnat enligt plan och personal finns på plats tre dagar i veckan.
2. BUP-teamet är sedan lång tid tillbaka placerat i Gällivare, men har vid behov även mottagning i Kiruna. Under pandemin har, på grund av begränsade personalresurser, inte alla besök skett på plats i Kiruna utan via distans eller på plats i Gällivare.